

BÚTOR & FAIPAR

Húzóágazat lesz
a hazai bútorigar?

Fűrészipar
a milécentenárium
évében

A FATE
közgyűlése elé

Innen-onnan

Faipar Japánban

IRODÁK

Közületi bútorok

a GARZON BÚTOR RT.-től

EGÉSZSÉGÜGY

Az első magyar tulajdonú ISO 9001 szerint dolgozó bútorgyár

OKTATÁS

MAGYAR TERMÉK

EURÓPAI MINŐSÉG

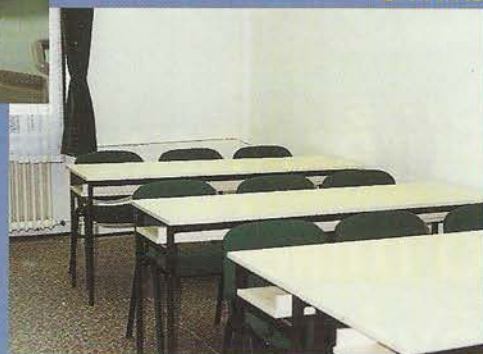
ISO 9001

Forgalmazzák:
GARZON VÁLLALKOZÁSI IRODA

8000 Székesfehérvár,
Piac tér 1.
Tel./fax: (22) 315-506,
327-856

GARZON IRODABÚTOR-STÚDIÓ

1139 Budapest,
Váci út 81-85.
Tel.: 140-3777
fax: 140-3779, 270-2460

NORVÉG ASZTALOS FŰRÉSZÁRU

Száritott, 50-75 mmx150-225 mm keresztmetszettel, 3-6 m hosszúságban, **raktárról**, nagyobb mennyiség rendelése esetén 3 hét szállítással, kérésre kívánt keresztmetszettel és nedvességtartalommal.

NOR-MA-FA

NORVÉG-MAGYAR KERESKEDELMI ÉS SZOLGÁLTATÓ KFT.

Értékesítés:

Tatabánya-Óváros,
Vértanúk tere 5.

(Az M1-es autópályától 2 km)

Telefon:

34/310-144/23-03 m.
30/468-845

Fax: 34/333-147

A Bútorvállalkozók Országos Szakmai Szövetsége és a Faipari Tudományos Egyesület folyóirata

A szerkesztőbizottság
társelnökei:

**Győri Ferenc
és dr. Molnár Sándor**

A szerkesztőbizottság tagjai:
Baloghné Cséplő Katalin,
Bíró Lászlóné,
dr. Dalocsa Gábor,
Nagy Alajos,
Neményiné Gyarmathy Margit,
dr. Nyárs József,
dr. Somkuti Elemér,
Vásárhelyi János

Főszerkesztő:
Berényi János

A TARTALOMBÓL

Húzóágazat lesz a hazai bútoripar?	4
Beszámoló a Bútorszövet- ség 1996. március 27-i rendes közgyűléséről	6
Fűrészipar Magyarorszá- gon 1996-ban, a Millecen- tenárium évében	8
Faipar Japánban	11
A jövő bútorai (pályázati felhívás)	14
II. Soproni erdész- és faiparos állásbörze	15
A rattan bútoroké a jövő... ..	16
Lehet licitálni!	17
Tájékoztató a Faipari TUDO- mányos Alapítvány 1995. évi tevékenységéről	18
Felhasználható-e a bálványfa (ecetfa)?	19
Innen-onnan	20
Pangás a belföldi bútorpiacon	21
100 éves a Balaton Bútorgyár	22

Hirdetésfelvétel:

Domopress 1103 Budapest,
Ózláb utca 24. Tel.: 262-2608,
fax: 263-1336

Kiadja:

3B Szaklapkiadó, 1103 Budapest,
Kőér utca 35/A. Tel.: 262-2608,
fax: 263-1336

Megjelenik havonta. Előfizetési
díj egy évre 1896 Ft.
Megrendelhető a kiadóban.

Nyomdai előkészítés:
WellCom Grafikai Stúdió
Nyomás:
Fővárosi Nyomdaipari Rt.

HU ISSN 1219-5510

Tisztelt Kollégák, Kedves Barátaim!

Bár az 1995-ös esztendő már igen csak magunk mögött hagytuk, most nyílt lehetőség arra, hogy tájékozassuk

tagságunkat a FATE elmúlt éves tevékenységéről és az 1996-os elképzelésekről. Mindnyájunk előtt ismert a magyar gazdaság nehéz helyzete s ezen belül szűkebb szakmánk eredményei. Mindezt csak azért említem, mert ez a helyzet alapjaiban határozza meg az egyesület munkáját is. A tapasztalható fásultság, a túlhajtottság, a pénzühiány fokozottan érezteti hatását.

Amikor a jelenlegi vezetés két évvel ezelőtt bizalmat kapott a tagságtól, azt ígérte, hogy megpróbálja az egyesületet továbbra is életben tartani úgy, hogy az a fás szakma összetartó ereje legyen. Bár szenvedtünk fájó veszteségeket – minden tagtársuk elvesztését annak tartjuk –, megnyugvással mondhatom, hogy az egyesület él, és a működés feltételei 1996. évre is biztosítva vannak.

TAVALY TÖRTÉNT

Április hónapban Székesfehérváron rendeztük meg első összejövetelünket Belsőépítészeti és bútortervezés címmel. A neves előadóknak köszönhetően a rendezvényünk szép számú érdeklődőt vonzott. Csak az hiányolható, hogy a témához kapcsolódó olykor provokatív felvetések (a magyar belsőépítészeti foglalkoztatottsága a hazai iparban) sem váltottak ki mélyebb szakmai vitát. Augusztus hónapban Sopronban a Ligno-Novum időszakában a külföldön végzett faipari mérnökök tartottak több előadással összekötött konferenciát, s újra nagy sikere volt a Faiparos Bálnak és az Öreg Fások Szakestélyének.

Korábbi hagyományainkat folytatva 1995-ben a Balatonfelvidéki Erdőgazdasági Rt. Vonyarcvashegyen adott otthont az Országos Erdészeti Egyesülettel közösen rendezett szakmai találkozóknak. Horváth Dezső műszaki vezérigazgató helyettes a fafeldolgozás helyzete s problémái a BEFAG RT.-nél, Győri Fe-

renc a Bútorszövetség főtitkára A hazai bútortervezés helyzete az ezredfordulóig, Dr. Németh József A magyar favagyron hasznosítása címmel tartott figyelemre méltó előadást. A kérdésekkel kapcsolatosan kialakult szakmai vitát alig lehetett befejezni a megrendelt közös vacsora kezdetére. E sikeres rendezvény is alátámasztja azt, hogy a társegysület, illetve a Bútorszövetség is jó partner abban, hogy a szakmánk minél egészségesebben jelenhesen meg.

Az OEE-vel és az Asztalos Szövetséggel illetve a soproni Vásárrendezőséggel kötött megállapodás alapján 1995-ben először rendeztük meg közösen a Wood-Tech és a Ligno-Novum kiállításokat egy időben Sopronban. A vásár színvonalát, a kiállítók és a látogatók számát tekintve lényeges előrelépést jelentett ez a megoldás. A rendezvény növekvő elismertségét bizonyítja az a tény is, hogy a megnyitást *Dunai Imre* ipari miniszter úr vállalta.

Szintén közös munkánk az OEE-vel az ERFA Kiegészítő Nyugdíjpénztár létrehozása. Taglétszámunk meghaladja a 4000 főt. A tagvállalatok munkáltatói hozzájárulás címén munkáltatói tagdíj átvállalás formájában támogatják dolgozóik nyugdíjpénztári tagságát. Ezen túlmenően átvállalták a belépés költségeit is. Az új nyugdíjrendelet vitájával kapcsolatosan egyre többször esik szó ezen nyugdíj előtakarékossági formáról. Bár pénztárunk jelenleg szigorúan ágazati jellegű, de a várható módosító rendelkezések jóval nyitottabbá teszik ezt a rendszert s lehetőség lesz a családtagok pénztártárságára is. Természetesen addig is mindenki tagja lehet a pénztárnak, aki szakmánkban dolgozik, függetlenül attól, hogy egyéni vállalkozó vagy rt. dolgozója. Bizom abban, hogy ezen kezdeményezésünk is egyre szélesedik, hiszen a kezdeti eredmények biztatóak: már több, mint 40 millió forintos Államkötvény befektetésünk van, amelynek éves hozama meghaladja a 30%-ot. Ez reményt ad arra, hogy a pénztárban elhelyezett pénz értéke hosszú távon megmarad. Nem elhanyagolható az a körülmény, hogy nyugdíjpénztári tagság esetén igénybe vehetők államilag biztosított kedvezmények.

Az új vezetés feltétlenül fontosnak tartotta szaklapunk életben tartását, kulturáltabb megjelenését, olvasottságának növelését. Már az új szerkesztő bizottságnak is sikerült ezen a téren előrelépni, de úgy érzem, a végző megoldást mégis a Bútorszövetséggel október óta történő közös megjelenés jelenti. Hála a profi szerkesztésnek, tagtársaink olyan lapot tarthatnak kezükben, amelyet jó forgatni és naprakész információk nyerhetők belőle. Remélem, ez az újság is segítségünkre lesz abban, hogy elkallódott kollégáinkat visszahozza az egyesületbe. Szívesen hallanánk, olvasnánk az újsággal kapcsolatos véleményeket, hiszen célunk, hogy minél szélesebb körben legyen olvasott a lapunk, ehhez azonban az igények megismerése szükséges.

KEVÉS A PROGRAM

Sajnos továbbra is probléma, hogy alapszervezeteinkben nagyon ritkák az önálló programok. Kivételt képez talán a Csongrád megyei és a fővárosi szervezet; rendezvényeikről e lap hasábjain is gyakran olvashattunk. Soproni, zalaegerszegi, veszprémi, szolnoki csoportunk említhető azok közül, ahol valamilyen szintű egyesületi élet folyik és vannak érdeklődésre számot tartó rendezvények. Sajnos a többi megyében szinte teljesen megszűnt az egyesületi munka. Még szerencse, hogy tagtársaink egy része azért fenntartotta tagsági viszonyát, országos rendezvényeinket látogatja.

Mindenféleképpen meg kell emlékezni a Senior klub tevékenységéről. Rendezvényeik, tanulmányútjaik mind azt bizonyítják, hogy érdeklik őket a mai szakmai problémák, ápolják a szép fás hagyományokat, aggódba tekintenek a nehezen kifürkészhető jövőbe. Hatalmas szakmai ismeretanyaguk pedig a maiak számára is tanulsággul szolgálhat.

1996-os terveink hagyományosan sikeres rendezvényekre alapulnak. Sorrendben április 25–26-án lesznek Szolnokon, a Kelet-Magyarországi Faiparos Napok. A hagyományteremtés igényével 2 évvel ezelőtt indított rendezvény a térség faiparához

kívánt szólni. Az idén a rendezvény jellegét megtartva országossá bővült azáltal, hogy a FATE itt tartja éves beszámoló közgyűlését. A színvonalas program, a szervezők lelkesedése lehet záloga a sikernek.

Sopron augusztus végén várja a szakmát a Ligno-Novum és a Wood-Techhez kapcsolódó rendezvénysorozattal. Elsősorban napi gazdasági kérdések megvitatásával kívánunk tájékoztatói lehetőséget nyújtani a szakma képviselőinek az egyre bővülő kiállítás kiegészítéseként.

Természetesen újra lesz faiparos bál a kiállítók képviselőivel kibővítve s nem maradhat el az Öreg Fás szakestély sem.

Az idén a Pécsi Erdőgazdasági Rt. ad otthont az erdész és faiparos közös összejövetelnek. Bár a konferencia tematikája még egyeztetés alatt áll, bizvást remélhetjük, hogy ismét sikeres rendezvényünk lesz, s újabb jelentős faiparos szállító életébe tudunk betekintést nyerni.

CENTENÁRIUM

Ez évben ünnepli alapításának 100. évfordulóját a Balaton Bútorgyár. A vállalat megtisztelő meghívásának eleget téve 1996. november 30-án Veszprémben tartunk konferenciát, amely az alkalomnak megfelelően ipartörténeti témákat ölel fel, s próbálja ismertté tenni azokat az érdeklődők számára.

Mint az ERFA nyugdíjpénztár egyik alapítója továbbra is azon kívánunk munkálkodni, hogy érdekszféránk minél több tagnak teremtsen lehetőséget a belépésre. Robbanásszerű taglétszám-növekedésre számítunk az új nyugdíjtörvény életbelépését követően, amire már időben szeretnénk felkészülni.

Az egyesület sajátos szerepének és lehetőségeinek megfelelően 1996-ban is vonzó programot kíván nyújtani tagságunknak. De ezek sikere annak függvénye, hogy egyesületi tagjaink érdeklődésével ezek mennyiben találkoznak s a résztvevők az ott hallottakat mennyiben tudják napi munkájukban is hasznosítani.

Rendkívül fontosnak tartom, hogy minden programunk reprezentálja a fás szakma összetartozását, és azok, akik megtisztelnek bennünket jelenlétükkel, pontos szakmai információkat kapjanak és érezzék jól magukat közöttünk, mert ez további sikereink záloga.

Ezen gondolatok jegyében kívánok a szakma minden képviselőjének, a kedves olvasóknak sikerekben gazdag évet, jó egészséget és remélem, ismételten találkozni fogunk a faiparos rendezvényeken.

FRANK LÁSZLÓ
a FATE elnöke

Húzóágazat lesz a hazai bútortipar?

Az 1995. évi gazdálkodás tapasztalatai is egyértelműen bizonyítják, hogy a hazai bútortipar túljutott az átalakulást követő nehézségeken, stabilizálódott helyzete és az új piacok feltárásával lehetővé tette továbbfejlődését. Ez a folyamat a hazai ipar átalakulásához hasonló, de attól sok tekintetben eltérő formában valósult meg.

A közelmúltban megjelent KSH-kiadványok nemcsak időszakosan, hanem folyamataiban is bemutatják a gazdaság 1995. évi működésének változásait. Rámutatnak a gazdasági irányváltást követő pozitív folyamatokra; sikerült az egyensúlyromlást lefékezni, a folyó fizetési mérleg passzívumot csökkenteni stb. Negatív kísérő jelenség ugyanakkor a gazdasági növekedés lelassulása és a lakosság széles rétegei anyagi helyzetének romlása. Pedig éppen ezek a jelenségek, amelyek a gazdaság aktív szereplőit a legjobban érintették.

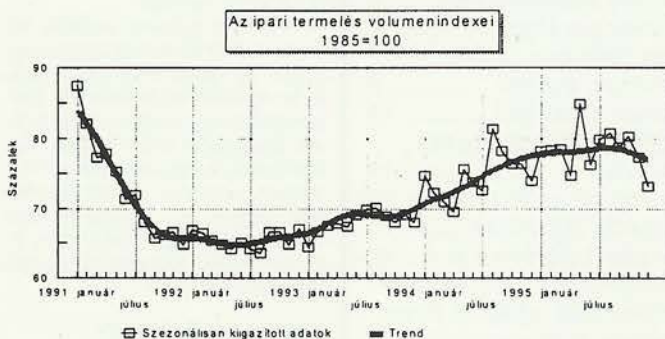
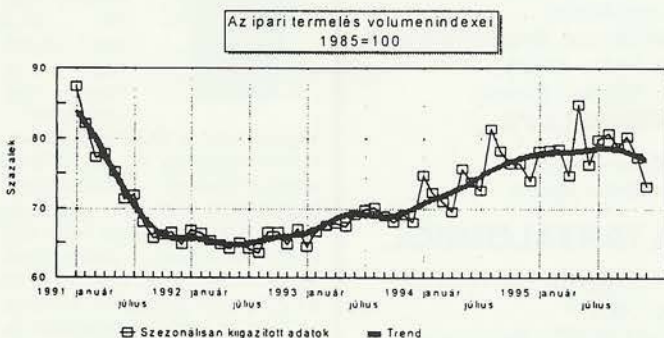
A folyamat értékeléséhez hozzátartozik, hogy pl. az ipari termelés – az évi eleji dinamikus növekedést követően – a növekedési üteme folyamatosan lelassult, az év utolsó hónapjaiban jelentősen csökkent is és decemberben már az előző évi szintet sem érte el.

Az ipari termelés mérséklődő dinamikáját a belföldi kereslet szűkülésére vezetik vissza. A termelésnövekedés forrása az export volt.

A KSH megfigyelése szerint – a korábbi időszakokhoz hasonlóan – a közép- és nagyvállalati szervezetek, az 50–300 fővel működő vállalatok termelése emelkedett a legnagyobb mértékben, az 50 főnél kisebb létszámmal működő szervezetek az átlagnál kisebb mértékben tudták bővíteni termelésüket. A nagyvállalati exportorientáltságot mutatja ugyanakkor az, hogy az ipari export 70%-át a 300 főnél nagyobb létszámmal gazdálkodó szervezetek állították elő. E cégeknél az 1995. évi terméktöbblet teljes egészében az export növekedését szolgálta. Az export növekedésében meghatározó szerepe van a külföldi érdekltségű vállalkozásoknak.

A makroszinten megjelenő pozitív tendenciákat azonban több vonatkozásban elfedik az egyes ágazatoknál lejáratott tényleges folyamatok és az ezekből adódó problémák. Már a KSH értékelések is kiemelik,

Az iparon belül lejáratott folyamatokat nagyon jól szemléltetik az alábbi grafikonok:

Forrás: A KSH jelenti, 1995/12.

hogy melyik ágazatoknál növekedett pl. a belföldi értékesítés és ezek véletlenszerűen majdnem mind azok az ágazatok, amelyek továbbfeldolgozásra kerülő termékeket állítanak elő (kohászat, a gépipar egyes ágazatai, egyes építőanyagipari termékek termelése, a papírgyártás stb.), ugyanakkor a közvetlen fogyasztásra kerülő termékeket gyártó ágazatoknál a belföldi értékesítés visszaesett (pl. a ruházattal összefüggő termékek, a gyógyszergyártás, a bútorgyártás stb.).

Ellentmondás ezel kapcsolatban annyiban van, hogy a fogyasztási cikk import ezeknél a termékeknek is fennmaradt, esetleg bővült is, legalábbis nem csökkent olyan mértékben, mint amilyen kívánatos lett volna. A forintleértékelés és a vámpótlék bevezetése ezek szerint csak részben hozta meg az elvárásokat, a várt hazai iparvédelmet. Nem véletlen talán az sem, hogy a hozzáadott érték

százalékos aránya éppen ezeknél a legnagyobb, nem is beszélve a foglalkoztatott létszámról.

A hazai bútortipar már az EU felé halad?

A makrogazdaságon belül lejáratott tényleges folyamatok talán legjobban érzékelhetőek a hazai bútorgyártó vállalatok 1995. évi működésében. Ez az egyik ágazat ugyanis, amelyben a legszélsőségesebb folyamatok zajlottak le az év folyamán. A belföldi értékesítési lehetőség nagyságrendülög e területen csökkent a legnagyobb mértékben (18%-kal), az ipari átlagos 1,4%-os csökkenéssel szemben. Az export bővülése – ugyancsak szélsőségesen – több mint háromszorosa (60,1%-os) az ipari átlagnak.

A bútortipar – ugyanakkor a fogyasztási tendenciákkal ellentétesen – több mint 10%-kal növekedett, több termékcsoportban

ennél nagyobb mértékben is. Mindezeknek nagyon sok összetevője van, amit talán célszerű lenne szélesebb körben részleteiben is elemezni.

Az 1995. évi termelési és értékesítési folyamatokat jól szemlélteti az alábbi összeállítás:

mértékű visszaesés mindenképpen rendhagyó még egy ilyen átmeneti, a piacgazdaságot éppen csak építő gazdaságban is. Ilyen hatással talán a gazdaságpolitika sem számolt, és e jelenségek ismerete közel sem tudatosul sem a közvéleményben, sem a gazdaságvezetésben. A megszo-

nagrészt ellensúlyozni tudták az export bővítésével. Amilyen szélsőséges értékek a bútor belföldi értékesítésénél megjelentek, ez a szélsőség az exportnál is ugyancsak megmutatkozik. Minden nagyobb eszközráfordítás nélkül több termelő közel kétszeresére tudta növelni exportját.

nése természetesen sem időben, sem termékösszetételben nem esik egybe, így ezek együttes hatása egészen más formában jelenik meg az egyes vállalkozásoknál, és az igazi probléma tulajdonképpen ez.

Egy korábbi felmérés már mutatta, hogy a piaci változásokhoz, az export nagyságrendi növelésére azoknál a termelőknél került sor, ahol az elmúlt években – zömében külső forrásokból – fejlesztéseket tudtak végrehajtani, műszaki fejlesztést is és gyártmányfejlesztést is. Már maga ez a tény is arra utal, hogy az elmaradt fejlesztések milyen komoly versenyhátrányt jelentenek.

Az 1995. évi forgalmi adatok azt mutatják, hogy a hazai bútorgyártók a külföldi piacokon jelentős pozíciókat tudtak elérni, a belföldi piacon ugyanakkor piacvesztésre került sor.

A hazai bútorgyártás és -forgalmazás az elmúlt években alapvető változáson ment keresztül. A struktúrávaltozást mi sem mutatja jobban, mint az, hogy az export részaránya 1995-re már több mint 41% volt, szemben például a 30%-os ipari átlaggal. Az év utolsó hónapjaiban ez az arányszám még az éves átlagnál is nagyobb volt. Ilyen nagyságrendű exportarány még a fejlett piacgazdaságban működő EU-országokban is kivételnek számít. Különösen érdekes ez a körülmény, ha figyelembe vesszük, hogy ennek az exportnak 80%-a az EU-országok felé irányul. Biztonsággal megállapítható tehát, hogy a hazai bútorgyártás exportorientált ágazattá vált.

Hasonlóan figyelemreméltó változás történt a belföldi piac struktúrájában. Amíg korábban a hazai szűkségletet döntő mértékben a hazai ipar által termelt bútorokkal elégtették ki, az import részaránya ugyanis igen alacsony volt, 1995 végére e téren is alapvetően megváltozott a helyzet, és a bútorfelhasználásnak közel a fele már importból származik.

Számításokat végeztem e folyamat alakulásáról. A számítás a szakágazaton kívüli termelők, valamint a 10 fő alatti termelők értékesítési adatait – adatok hiányában – nem tartalmazza. Ugyancsak nem tartalmazhatja a nem ipari termelők (pl. iparművészek stb.) által gyártott termékek, valamint az u.n. fekete gazdaságban termelt bútorok mutatóit. Bármennyire jelentősek is ezek a mennyiségek a folyamat szempontjából, nincs különösebb jelentősége, mert adott időszakon belül ezek részaránya nagyságrendileg nem igen változhatott.

A számítások szerint a belföldi felhasználáson belül az import részaránya már 1995-ben is olyan nagyságrendű volt, ami már az egyes EU-országokon belüli forgalmat is túlhaladja. Az importon belül is az EU-országokból származó termékek részaránya igen magas, tehát már 1995-ben a magyar bútorpiac az EU közé sorolódott, vagy lehet még ezeket az arányokat növelni?

DR. LASKAY LAJOS
közgazdász

A bútorgyártás szakágazat termelési és értékesítési adatai:

Időszak	Termelés		Belföldi értékesítés		Export értékesítés	
	1994	1995	1994	1995	1994	1995
Január	98,5	115,3	89,4	98,2	119,9	169,5
Február	88,9	121,0	78,4	104,8	118,3	159,0
Március	79,9	119,2	71,1	102,1	11,2	149,0
Április	88,5	101,0	78,9	84,6	103,2	148,9
Május	94,9	116,6	90,6	95,0	114,6	163,9
Június	86,5	102,9	88,8	79,8	90,1	149,7
Július	78,3	99,8	71,5	78,5	95,3	149,7
Augusztus	94,0	100,8	90,8	74,0	102,6	185,5
Szeptember	97,7	94,7	100,1	70,0	106,6	163,1
Október	88,6	95,0	84,8	70,0	90,6	171,5
November	99,9	94,4	100,7	72,5	99,6	155,6
December	100,2	92,7	97,5	73,0	90,9	160,0
Jan.–Dec.	91,5	103,3	87,3	81,6	102,3	160,1

Forrás: KSH Stat. havi közlemények 1994, 1995.

Módszertani megjegyzés: Az adatok forrása a havi iparstatisztikai jelentés. A közölt információ az 50 fő feletti ipari vállalkozás teljeskörű, a 11–50 fő közötti vállalkozásokra reprezentatív becslések összegzésére vonatkozik. A szakágazatok adatai nem tartalmazzák a 10 fő alatti vállalkozások számaikat.

Amint azt a közölt adatok is mutatják, a belföldi értékesítés csökkenése az év utolsó hónapjaiban már elérte a 30%-ot. Ha figyelembe vesszük, hogy ez a csökkenés az előző évben már egy csökkent kereslethez képest következett be, képet kaphatunk a valós folyamatokról. Ilyen nagy-

rító intézkedések hatása a mikro-szinteken sok tekintetben sokkal negatívabb, mint amit a makroszinten megjelenő hatások mutatnak.

Az egész bútorgyártó ágazat teljes összeomlását az tette elkerülhetővé, hogy a vállalatok a belföldi kereslet csökkenését

Mindenesetre figyelemreméltó jelenség, hogy a belföldi piacon nem sikerült ezeknek a termékeknek egy részét értékesíteni, ugyanakkor a nagy kihívást jelentő külföldi piacokon sikerült teret hódítani.

Ezeknek a szélsőséges tendenciáknak az együttes megjele-

Bútorbeszerzés és -felhasználás

	1992	1993	1994	ebből	1995	ebből		
			év össz.	I. félév	II. félév	év össz.	I. félév	II. félév
361 Bútorgyártási szakágazat összes értékesítése:	24,7	26,1	26,2	12,0	14,2	35,7	17,4	18,3
ebből: Export értékesítés	6,6	6,8	7,5	3,7	3,8	14,8	7,1	7,7
Megoszlás %-a			100	49,3	50,7	100	48,1	51,9
Belföldi értékesítés (termelői áron)	18,1	19,3	18,7	8,3	10,4	20,9	10,3	10,6
Megoszlás %-a			100	44,4	55,6	100	49,1	50,9
Import (határparitáson)	7,3	10,0	14,7	6,4	8,3	16,4	7,3	9,1
Megoszlás %-a			100	43,5	56,5	100	44,5	55,5
Belföldi felhasználásra rendelkezésre áll	25,4	29,3	33,4	14,7	18,7	37,3	17,6	19,7
Megoszlás %-a			100	44,0	56,0	100	47,2	52,8
Fajlagos mutatók: Összes értékesítésből export részarány %-a	26,7	26,1	28,5	30,8	26,8	41,5	40,8	42,1
Összes belföldi felhasználásból hazai termelés részarány %-a	71,3	65,9	56,0	56,5	55,6	56,0	58,5	53,8

Beszámoló a Bútorszövetség 1996. március 27-i rendes közgyűléséről

A közgyűlés egyhangúlag *Hoffmann Dániel*t választotta meg levezető elnöknek. Jegyzőkönyv vezető: *Bakos Szilvia*. Jegyzőkönyv hitelesítő: *Pomogács Béla* és *Csehi István*.

A közgyűlés az előre kiküldött napirendet egyhangúlag elfogadta.

Galli Péter elnök beszámolójában vázolta a bútortermelés jelenlegi helyzetét. Statisztikák szerint 1995. jó év volt, a bútortermelés növelte a termelését. A magyar bútortermelés ezt a termelésnövekedést az exportértékesítésnek köszönheti, az összertermelés 40%-a külföldre került. Ez a magyar gyártók számára. A bútorexport 80%-a az Európai Közösség országaiba irányul. A belső bútortermelésben az import továbbra is igen jelentős, a piacvédelem nem érvényesül. **Galli Péter** beszélt a bútortermelés és -kereskedelemből, felszólalásában kiemelte: volt egy átmeneti konjunktúra a belső kereskedelemben, nőtt a lakásépítések száma, ezekbe a lakásokba azonban nem hazai bútortermék került, ebből következik, hogy nem tudunk megfelelő hatékonysággal kereskedni. A helyzet katasztrófális, nincs kapcsolat a bútortermelés és a kereskedelem között. Nincs nagykereskedelmi tevékenység, és ennek megoldására kezdeményezések sincsenek. Megoldás lenne, ha a magyar bútortermék gyártók és -kereskedők megcéloznák a külföldi eladókat (pl. IKEA, MICHELFEIT, TUTO MOBILI), hiszen a márkaboltok soha nem fogják megoldani ezt a problémát. Ugyanakkor virágzik a fekete

gazdaság, nem látszanak az elmozdulás pozitív jelei.

Az elnök beszámolójában kitért arra, milyen jelek várhatóak 1996-ra. 1995. augusztus óta romlik a helyzet. 1996. I. negyedévében a folyóáras forgalom nem éri el a 100%-ot. A lakossági rendelésállomány 20-45%-os visszaesést mutat. Az exportban kis mértékű a növekedés, romlanak a termelési mutatók. A Szövetség véleménye, hogy az exportban nagy lehetőségek rejlenek. Minden adóó helyzetet ki kell használni. Változtatni kell az egyoldalú orientáltságon, Kelet-Európa felé is terjeszkedni kell. **Galli Péter** kiemelte a szövetségek közötti kommunikáció fontosságát.

Beszámolója végén beszélt a Szövetség 1996-os terveiről:

- kisvállalkozói kör feltérképezése, kapcsolatfelvétel;
- menedzselési, tanácsadói szerep a magyar bútortermelés számára;
- kapcsolatfelvétel bankokkal (kedvező finanszírozási háttér);
  - aktuális piaci adatok, információk közzétele a Bútor- és Faipar c. szaklapunkban;
- piacépítési feladatok (külföldi felek bevonásával);
- vásárszervezés (fontos a színvonalas bemutatás).

Hoffmann Dániel levezető elnök megköszönte **Galli Péter** beszámolóját, amit a közgyűlés egyhangúlag elfogadott.

KÉRDÉSEK, VÉLEMÉNYEK

Puskel Márton kérdése: Van-e a szövetségnek lehetősége arra, hogy hangot ad-

jon véleményének és képviselje ezáltal tagvállalatait?

Horváth Tibor szerint az infláció a fő ellenség. Széthullóban van az ország belkereskedelmi része. Az itthoni adórendszer miatt véleménye szerint mindenkinek vállalkoznia kellene.

Zengellér Vilmos teljes mértékben egyetértett **Galli Péterrel**, miszerint minden lehetőséget ki kell használni, beszállítói rendszert kell kidolgozni. Sok a megrendelés nélküli üzem a bútortermelésben. Szükséges a külföldi beszállítás (Malaysia).

Choma Zsolt megköszönte **Galli Péter** beszámolóját és további jó munkát kívánt a szövetségnek.

Hengl Lajos szerint a bútortermelés helyzetét a Szövetség jól látja. A kedvező lehetőségeket valóban nem szabad elszalasztani. A kereskedelmi hálózat katasztrófális, **Galli Péterrel** egyetértve: nincs nagykereskedelmi hálózat. Felszólalásában kiemelte a válságmenedzselés fontosságát, majd megköszönte a beszámolót és a Szövetség színvonalas munkáját.

Várvi Attila véleménye szerint elsődleges feladat a fekete kereskedelem visszafogása. Javasolta a tisztességes verseny kikényszerítését. A kereskedelemben forgalmazott termékeket ellenőrizni kell, garancia kell a minőségre és a termék hitelességére (vizsgálatok).

Puskel Márton: Sok a probléma, ami mindenkire érint, közősek az érdekek, ezért kéri a szövetséget, hogy a kamarák létjogosultsága érdekében szólaljon fel a kormányzatnál. **Zsengellér Vilmos** felszólalására rea-

gálva elmondta, valóban munkát kell szerezni az embereknek, Malaysiával kapcsolatban azonban nagy a kockázat.

Szabó Miklós javasolta az 1996. évi feladatterv kiegészítését. A Bútorszövetség lépjen be a Magyar Szabványügyi Testületbe, ebből kimaradni véleménye szerint könnyelműség lenne, hisz a testületben kevés a bútoros. Fontos a szabványok magyar nyelvű megjelenése, mert ezek mindenkit érintenek. Kiemelte a magyar bútortermék fontosságát és javasolta, hogy a vásári anyagba ez kerüljön bele.

Hoffmann Dániel véleménye szerint a bútortermelés forgalmi mutatói rosszabbak, mint a beszámolóban bemutatottak. A Royal Kereskedelmi Rt.-vel való viszony kialakításában nagyobb következetességet vár el a tagvállalatoktól. A Kamarai Törvényt rossznak ítéli meg, végrehajtása lehetetlen addig, amíg a jogszabványokat nem kapják meg. Felszólalása után megköszönte az észrevételeket, több hozzászólás nem lévén, átadta a szót **Galli Péter**nek.

VÁLASZOK

Galli Péter elmondta, hogy a szövetség elsődleges feladata a vállalati kezdeményezések, pályázatok menedzselése, majd felkérte **Győri Ferenc** főtisztart, beszéljen erről részletesebben.

Győri Ferenc válaszában szólt arról, hogy a szövetségnek milyen lehetőségei vannak tagvállalatai képviselőire. A szövetség tagja tárcaközi bizottságok-

nak (az MMSZ-en és az OKISZ-on keresztül), közvetlenül delegál képviselőket, szaktárcák kikérik a szövetség véleményét, megalakult a közbeszerzési törvény tanácsa, amely szintén kérte a szövetség véleményét, részben a metodika kidolgozásában, részben a konkrét ügyekben.

Galli Péter szintén a kamarai kérdéskörre reagálva elmondta, hogy a kamara lényege, hogy az közjogi testület. Beleszólási lehetőséget nyújt a tagoknak, tehát szerepe igen fontos. A kamarák által lehetőség van a fekete gazdaság visszaszorítására is. Felhívta a közgyűlés figyelmét a lobby listára, amelyre célszerű lenne felkerülni, így a szövetség ott lehetne a törvény-előkészítésnél.

Horváth Tibor felszólalására reagálva elmondta: fontos a munkafolyamatok megosztása, valamint a kooperációs lánc és az ésszerű foglalkoztatás.

Heng Lajossal teljes mértékben egyetértett, támogatni kell a kelet-európai exportot.

Várvizi Attila felvetésére: a feketegazdaságot a kereskedelmen keresztül lehet visszaszorítani.

Szabó Miklós elmondta: a magyar bútormárkával kapcsolatban pótlólag meg lehet oldani, hogy az a vásári anyagba bekerüljön. Malajziával kapcsolatban finanszírozási problémák vannak.

A közgyűlés egyhangúlag elfogadta az 1. és 2. napirendi pontokat.

AZ 1995. ÉVI GAZDÁLKODÁSRÓL SZÓLÓ JELENTÉS, ILLETVE AZ 1996. ÉVI TERV MEGVITATÁSA

Galli Péter szóbeli kiegészítése a következő: a szövetség gazdálkodása azt tükrözi, hogy a helyzet kedvezően alakul. Az 1996. évi tervvel kapcsolatban kitért arra, hogy a bevételek nem növekednek úgy, mint a kiadások. Elmondta, hogy az újságnak (Bútor- & Faipar) két éven belül önellátónak kell lennie. Ma még erre nincs mód. Sajtóbevételeiből az újság nem tudja magát eltartani.

Horváth Tibor újra kiemelte a vállalkozás fontosságát, indítványozta, hogy a közös lapot a Nyugdíjpénztár bevételeiről arányosan lehet ezentúl finanszírozni.

Hoffmann Dániel megköszönte a hozzászólásokat, majd felkérte a közgyűlést, szavazzanak a 3. napirendi pontról.

A közgyűlés a 3. napirendi pontot egyhangúlag elfogadta.

JAVASLAT AZ ELNÖKSÉG KIBŐVÍTÉSÉRE

Galli Péter javasolta az elnökség kibővítését. Az alapszabály értelmében az elnökségben akkor lehet valaki tag, ha vállalata a Bútor-szövetségnek is tagja.

Simon Zoltán és Solt Péter munkaviszonya korábbi cégeiknél megszűnt, az új cégek nem tagjai a szövetségnek. Helyettük javasolta az elnökségbe *Kurusa Lászlót* a Zala Bútorgyártótól, *Ferenci Pétert* az Artéka Kft. ügyvezetőjét, valamint kooptálta még *Zsengellér Vilmost*.

Hoffmann Dániel felkérte a közgyűlést, szavazzon az elnökség kibővítéséről.

A közgyűlés a 4. napirendi pontot egyhangúlag elfogadta.

EGYEBEK

Győri Ferenc felhívta a figyelmet a tagdíjfizetési határidő lejártára, majd felkérte a tagokat, hogy aki az idén még nem fizetett tagdíjat, az haladéktalanul tegye ezt meg.

Említést tett a Szakvásár '96 szervezésének megkezdéséről, majd átadta a szót *Kováts Gizellának*.

Kováts Gizella beszámolt a Szakvásár előkészületeiről.

Rieperger Katalin beszámolt az új vámintézkedésekről, azok ellentmondásairól, valamint jelezte, hogy a tagvállalatok folyamatosan tájékoztatva lesznek az aktuális értelmezési, végrehajtási fejleményekről.

Hoffmann Dániel megköszönte a beszámolókat, a részvételt, majd további jó munkát kívánva a közgyűlést bezárta.

FELÜLETKEZELÉS

A Top-Color Kft. vállalja
fa-, furnér- és MDF
felületek pácolását,
lakkozását és festését,
a vevő által kiválasztott
színben.

TOP-COLOR KFT.

8840 HEREND, Pipacs út 24/c

Telefon/fax: 87-447-630

Telefon: 20-364-961, 60-396-896

Ozvald Anna, Füzi Róbert

Az **Eurofoam** tagja

poran
h a b s z i v a c s

PORAN Poliuretán Gyártó és Értékesítő Kft.

3792 Sajóbáony, Pf. 16

Tel.: (46) 412-855 Tel./fax: (46) 324-460, 358-452

8002 Székesfehérvár, Pf. 74

Sóstói Ipari Centrum

Tel.: (22) 333-432, 348-320 Tel./fax: (22) 333-430

Poliuretán lágyhabokkal

állunk az Ön rendelkezésére!

Széles minőségi skálából választhat a

- bútoripar
- járműipar
- ruha- és cipőipar
- épület és ipari akusztika
- műszaki, háztartási és szabadidő cikkek számára.

Fűrészipar Magyarországon 1996-ban, a Millecentenárium évében

Legutóbb alig két éve, 1994-ben a Faipar 11. számában igyekeztem képet adni a hazai fűrésziparról. Az információs rendszer azóta sem sokat változott annak ellenére, hogy többen próbálkoznak megváltoztatásán. Nem jött létre önszerveződéssel egy olyan érdekvédelmi szervezet, amely egyéb fontos feladatai mellett vállalhatná a rendszeres információáramlást. Ma csak azoktól vannak számszerű adataink, akikre kötelező érvényű az adatszolgáltatás. Minden egyéb változtatlanul személyes kapcsolat révén válik ismertté, természetesen a kötelező titoktartás ígérete mellett. Nem tartom ezt szerencsésnek, mert egymás tevékenységéből a főbb adatok ismerete elengedhetetlen még a konkurens partnerek esetében is.

A fűrészipar privatizációja még folyamatban van. Az ismert okok miatt eddig sem úgy zajlott, mint ahogy azt a törvényalkotók elképzelték. Elárvult hősí temetőnek látszanak azok a fűrészüzemek, amelyekben egykor 50–100 ezer m³ alapanyagot fűrészelték fel az építőipar, a bútorgyártás részére, s ma esetleg ember magasságú gyom borítja a rönkteret, a készárteret. A változás szükségességét természetesen senki nem kérdőjelezi meg, de tény az, hogy ma néhány fűrészüzem mondhatja csak el magáról, hogy kisebb sérülésekkel üszta meg az utóbbi néhány évet. Ezek az egészen kis üzemek, a volt melléküzemági fűrészüzemek, általában már magántulajdonban vannak, s mellettük azok a korábban az erdő- és fagazdaságokhoz tartozó középüzemek, amelyekhez nagyon bölcsen ragaszkodtak régi gazdáik, most az új felállás szerint az erdőgazdasági részvénytársaságok részben önálló egységei. Óriási előnyük abban rejlik, hogy megfelelő alapanyag-forrással rendelkeznek, nem kell ádáz küzdelmet folytatniuk a nem egészen jól szabályozott piacon, amely ma meghatározója az egész fűrésziparnak.

MAGYARORSZÁG FAGAZDASÁGÁNAK JELLEMZŐI

A Magyar Köztársaság ma átmeneti gazdaságú ország. Átmenet egy majdnem 50 évig tartó központi irányítású gazdálkodási for-

mából piacgazdasági formába. A fagazdaságban egyes termékek hazai és export-import forgalma központi irányítású volt. Azon belül a fenyő ún. egycsatornás, ami azt jelentette, hogy összehangoltan két, külkereskedelemmel felruházott állami vállalat, az ERDÉRT Vállalat és a LIGNIMPEX Külkereskedelmi Vállalat bonyolította, államközi szerződések ide vonatkozó kontingenenciái alapján. Ma minden vállalkozó rendelkezik export-import joggal, s mivel számuk igen nagy, s nem tömörülnek érdekképviseleti szervezetekbe, amelyek összehangolnák tevékenységüket, lassan rendeződő formában ugyan, de ma még nagyon kaotikus állapotok között kereskednek.

A fűrészipari termékek magyarországi piacának napjainkra jellemző kialakításában több tényező együttes hatása érvényesült.

1.) Magyarország – Európa más országaihoz hasonlóan – a fapuszulás és egyéb okok miatt csökken a fűrészipari alapanyagok mérete. Növekszik a rövid méretű (2 m-en aluli) alapanyagok aránya az összes alapanyag mennyiségén belül.

2.) Az 1920. évi trianoni békeszerződés után az ország – elsősorban fenyőfából – behozatalra szorult. Az utóbbi 40 évben 600 ezer hektár erdőt telepítettek, ezzel az erdőszűkség 12%-ról 18%-ra növekedett. A terület növekedésével kedvezően módosult az erdők szerkezete, és megkétszereződött élőfa készlete, ami jelenleg (1994. évben) 305–308 millió m³.

3.) Fafaj-megoszlás az erdő használok szerint (1994. évben):

1. táblázat

Fafaj	Erdőgazd. Rt.		Erdőgazd. eg.		Egyéb		Összesen	
	1000 ha	%	1000 ha	%	1000 ha	%	1000 ha	%
Tölgy	2632	28	16	24	82	14	361	23
Cser	127	14	19	29	34	5	180	11
Bükk	83	9	7	11	12	2	102	6
Akác	107	11	2	3	204	34	313	19
E.kem.1.	103	11	11	16	43	7	157	10
Nyár	55	6	–	–	96	16	151	10
E.lágy.l.	35	4	4	6	49	8	88	5
Fenyő	157	17	7	11	84	14	248	16
	930	100	66	100	604	100	1599	100
Össz.		58%		4,2%		37,8%		100%

Az 1990-es éveket megelőző időszakban az erdőterület megoszlása a következő volt: állami erdők 68,5%, termelőszövetkezeti erdők 31,0%, egyéb tulajdonú erdők 0,5%. Ebben az időben az erdőgazdálkodók száma 2500 körül volt. Az erdők privatizációjának befejezése után az arányok lényegesen megváltoznak. 55% marad állami tulajdonban, a magántulajdon aránya 44,5% és az önkormányzati tulajdonú erdők aránya 0,5% lesz. A privatizáció befejezése után lényegesen meg fog nőni a tulajdonosok száma, több mint 200 ezer lesz. Mivel az erdők kezelése szigorú előírások mellett fog történni a jövőben is, a szakértelm biztosítása csak úgy képzelhető el, ha spontán, vagy kényszerűsülések alakulnak.

4.) Az összes fakitermelés 1994. évben mintegy 5,7 millió m³ volt, ami kevesebb, mint a korábbi évek átlaga. A kitermelt fa-típusok fajtaj-összetétele:

Nyár 20%, akác 18%, tölgy 15%, fenyő 15%, cser 13%, egyéb lombos 11%, bükk 8%.

A felhasználói igény egyes fafajokból meghaladta a kitermelt fa-típus mennyiségét, ezért az ország fabehozatala szorult. Mintegy 158 ezer m³ különböző alapanyagot vásároltunk, ugyanakkor 1,2 millió m³ különböző hengeres faanyagot exportáltunk. A fűrész- és lemezipari rönk és egyéb alapanyag mennyisége majdnem elérte a 300 ezer m³-t.

5.) A fakereskedelem összes értékben, fűrész-, lemez- és pa-

píripari termékekkel együtt az 1994. évben:

1993 évhez képest		
kivitel	37 000 MFt	156%
behozatal	68 000 MFt	148%
Ebből a fűrészipari termékek		
kivitel	5000 MFt	133%
behozatal	10 500 MFt	152%

6. A fakereskedelemmel foglalkozó cégek száma 1994. évben 984 volt, közülük 411 bérfűrészreléssel, fűrészáru, nyers parketta, bútortélc, rakodólap (paletta) elem, vasúti talpa termelésével és értékesítésével foglalkozott. Statisztikai adatszolgáltatásra kötelezett a szakterületen 19 érdekeszeti Rt., a FÜRLEMHO, a Mohácsi Farostlemezyár, a Magyar Általános Gyufaipari Vállalat, az Erdőkémia Vegyipari Rt., a Kecskeméti Parkettagyártó Kft, az ERDÉRT Rt., a Dráva Parketta Kft. Barcs, a FALCO Faborgacsapgyártó Rt., a nagyobb mezőgazdasági fűrészüzemek, a HM Erdeszeti Rt., a KHVM-hez tartozó üzemek és az 50 fvt vagy többet foglalkoztató üzemek. A többi termelő adatát csupán becsülni lehet.

7.) Az érdekképviseleti szervezet hiánya miatt nincs kellően összehangolva a fakitermelők, a fűrészüzemek és a felhasználók igénye és érdeke. Ma Magyarországon a fagazdaságon belül egyetlen szervezet, a Fagazdasági Országos Szakmai Szövetség (FAGOSZ) működik, mint gazdasági érdekképviseleti szervezet, amely szakmai és munkaadói érdekképviseletet lát el. A szövetség az egyesülési törvény alapján, vagyis magánjogi alapon jött létre, tagsága önkéntes. A FAGOSZ-hoz az erdőgazdálkodás, a faipar (a bútóipar kivételével) és a fakereskedelem szakterületei tartoznak. Jelenlegi taglétszáma 116, amelyen belül 43 erdőtulajdonos (erdészeti Rt, erdőgazdálkodó szövetkezet, erdeszeti vállalkozó), 28 fakereskedő, 28 faipari cég és vállalkozó, 10 oktatási kutatási és egyéb intézmény, 7 tanácsadással és mérnöki szolgáltatással foglalkozó cég és vállalkozó a szakterületnek mintegy 60–70%-át teszi ki, gazdasági, illetve tevékenységi súlyukat illetően.

A FAGOSZ tagja a Magyar Munkaadói Szövetségnek és társtaga a Fafeldolgozó Szövetségek Európai Szövetségének (a CEIBOIS-nak), amelynek 1994. évi közgyűlését Magyarországon szervezték.

Fontosabb fűrészipari alapanyagok importja 1992–1995-ig

A termék megnevezése	1992		1993		1994		1995	
	em ³	M USD	em ³	M USD	em ³	M USD	em ³	M USD
Fenyő fűrészrönk	220	15,5	256	12,9	135	8,6	180	12
Fenyő bányafa	1,6	0,1	0,9	0,09	2,7	0,2	3	0,25
Fenyő papírfa	60	3,3	36	1,7	8,0	0,4	3	0,25
Tölgy rönk	0,2	0,04	1,7	0,14	2,0	0,21	2	0,25
Bükk rönk	3,3	0,4	1,4	0,009	4,1	0,3	4,5	0,4
Akác rönk	–	–	–	–	0,3	0,01	0,2	0,01
Kóris rönk	–	–	0,1	0,01	0,1	0,01	0,1	0,01
Éger rönk	0,3	0,02	1,5	0,05	1,0	0,09	1,0	0,09
Nyír rönk	1,0	0,005	15,9	0,35	0,5	0,07	0,1	0,02
Nemesnyár rönk	–	–	3,9	0,11	1,4	0,05	1,5	0,05
Egyéb fűrészip. alapanyag	3,5	0,3	6,0	0,6	3	0,4	3,0	0,4
Összesen:	289,9	19,71	323,4	16,04	158,1	10,34	198,4	13,73

Mint a 2. táblázat adataiból látható, 1994. évhez képest 1995. évben emelkedett a beszállított fűrészrönk mennyisége, ami a fenyő fafajnál volt számottevő. A mennyiségi növekedés 25,49%, az értéké 32,78%, ami arányos a faárak általános növekedésével.

A 3. táblázatból látható, hogy a fűrészáru import 1992-től 1994-ig megnövekedett, 1995-ben minimális (0,83%) mértékben csökkent, de az összes fenyő import a rönkkel együtt emelkedett. Arányaiban jelentősen megnövekedett a tölgy fűrészáru importja.

A fűrészrönk export (4. táblázat) 19,46%-kal ugyan visszaesett 1995-ben 1994-hez képest, de még mindig számottevő a jó minőségű tölgy, bükk és nemesnyár rönk külföldre történő értékesítése, aminek sajnálatos követ-

kezménye ezen fafajokból félkész, vagy késztermék importunk. A kerti dió rönk exportja minimálisra csökkent az évek során, mert kedvező ára miatt már nagyrészt kitermelték és értékesítették.

Ha az 5. táblázat adatait összevetjük a 3. táblázatával, látható, hogy olyan termékeket exportálunk, amelyeket importálnunk kell a szükségletek kielégítésére. Sajnos azonban nem azért adjuk el külföldre, mert van olyan termékünk, amit mi nem tudunk felhasználni, vagy mint felesleget kell értékesítenünk, és nem azért, mert van olyan külföldi partner, aki más termékért cserébe kéri, hanem azért, mert a termelő biztonságos piacot lát a külföldi vevővel. Legnagyobb problémát a tölgy, a bükk és az akác fűrészáru exportja okozza, mert bú-

3. táblázat

Fontosabb fűrészárú importja 1992–1995-ig

A termék megnevezése	1992		1993		1994		1995	
	em ³	M USD	em ³	M USD	em ³	M USD	em ³	M USD
Fenyő fűrészáru	470	62,7	560	64,7	700	85,5	700	90
Lombos fűrészáru ezen belül:								
tölgy fűrészáru	19	3,0	25	5,0	38	7,0	40	7,5
bükk fűrészáru	6,5	1,1	8	1,9	5	1,5	10	3,5
akác fűrészáru	8,5	1,3	8	1,8	12	2,4	12	2,6
kóris fűrészáru	–	–	0,3	0,04	1,1	0,2	2	0,4
juhar fűrészáru	0,7	0,2	0,6	0,15	1,2	0,2	1,2	0,2
e.kemény fűrészáru	0,9	0,1	1,5	0,2	2,1	0,5	2,0	0,5
lágylombos fűrészáru	0,3	0,06	1,0	0,17	0,9	0,1	0,9	0,1
egyéb fűrészelt termék összesen	1,7	1,7	5,5	0,8	15	2,2	10	2,0
Fűrészáru és egyéb fűrészelt termék összesen	92	3,5	100	4,6	109	6,2	100	6,0
Fűrészáru és egyéb fűrészelt termék összesen	581	69,2	685	74,3	847	98,7	840	103,5

*Egyéb termékek: fenyő bányadeszka, lombos széledeszka, hordódonga, vasúti talpa, nyers parkettléc, hosszított fűrészáru, rakodólap és csomagoló elem, bútorléc, szőlőkaró- és tám, fűrészpriték, egyéb különféle fatermek.

torgyárainknak ezeket a termékeket külföldről kell beszerezniük.

A 6. táblázat adatai érzékelte-
tik, hogy végeredményben a kül-
kereskedelmi mérleg pozitív. Ter-
mészetesen az egyenleg még
kedvezőbb lenne, ha nem alap-
anyagot és félkész termékeket,
hanem végtermékeket, használa-
ti tárgyakat értékesítenénk, saját
alapanyagunkból.

A rendelkezésre álló alap-
anyagból 45 ezer m³-t erdőgazda-
sági részvénytársaságok (Bala-
tonfelvidék, Északardó, Kiskun-
ság, Mecsek, Somogy, Zala, Tanul-
mányi Erdőgazdaság), 110 ezer
m³-t Az ERDÉRT Rt, 8 ezer m³-t
mezőgazdasági érdekeltségű,
117 ezer m³-t egyéb érdekeltségű
kis fűrészüzem fűrészelte fel.

Fenyő rönköt feldolgozó kapaci-
tás a privatizációt megelőzően
az ERDÉRT Vállalat és a FÜR-
LEMHO üzemében és a Bábolnai
Mezőgazdasági Kombinat
Ácsi Fűrészüzemében volt. Mára
megszűnt, illetve áll az ERDÉRT
V. mátészalkai gyáregysége, Tu-
zserón csak egy fűrészüzem termel,
megszűnt a FÜRLEMHO bu-
dapesti és szolnoki üzeme,
Ácson zömmel lágylombos fa-
anyagot dolgoznak fel, az eredeti-
leg fenyő feldolgozásra épített
üzemben.

A fenyő külkereskedelem évti-
zedeken keresztül kizárólag a LIG-
NIMPEX és az ERDÉRT Vállalat-
on, a belföldi forgalma az ER-
DÉRT Vállalaton keresztül bonyo-
lódott. Az 1989. évet követően az
ERDÉRT V. súlya jelentősen
visszaesett, mert az államközi
szerződések korábban biztonsá-
got nyújtottak a kereskedelemhez,
nem voltak közvetlen kapcsolataik
a termelőkkel. A megváltozott új
helyzetben nem tudott elegendő
megbízhatóan működő új kapcsola-
tot kiépíteni. Megtették ezt a tőke
és eszköz nélküli vállalkozások.
Egy felmérés szerint 1993. évben
1300 cég foglalkozott Magyaror-
szágon valamilyen mennyiségű fa-
termék importtal. Közülük 1 millió
Ft feletti forgalmat 450, 50 millió fe-
letti 18, 100 millió feletti 9 vállalko-
zás bonyolított le, s több mint 800
nem érte el az éves 1 millió Ft-os
árbevételt. Ez utóbbiak száma má-
ra jelentősen lecsökkent, hiszen
sokan szakértelem, tőke és eszköz
nélkül, teljesen tájékozatlanul, a fá-
ban nagy lehetőséget remélve,
azonnali gyors meggazdagodás-
ban bízva vállalkoztak a fakeserke-
delemre. Megszűnésükhöz hozzá-
járultak az oroszországi szigorító
intézkedések is, hiszen alapvető-
en orosz faanyagra alapoztak.

A megbízhatóbb szállítás és a
könnyebben kiépíthető személy-
es kapcsolatok, valamint a ki-
sebb távolságok miatt növekedett
Szlovákiából a faimport.

Az elmondottak miatt rugalmatlan és néha teljesen kiszámíthatatlan a fakeserke-
delem.

A fenyő kereskedelemmel kap-
csolatosan megállapítható, hogy

a fenyő magyarországi forgalmát
a következők jellemezték 1994.
évben:

A hazai erdőkből kitermelt fű-
részrönk mennyisége nem fedezte
a szükségletet, ezért abból be-
hozatalra szorultunk. Az eddigi
külföldi szállítóinknál történt gaz-
dasági változások és az alap-
anyagok exportjára vonatkozó
szigorító intézkedések miatt a be-
szerezhető rönk mennyisége
sem volt elegendő, ezért a koráb-
bi évekhez hasonlóan fűrészárut
is vásároltunk.

A korábbi évekhez képest
1994. évben tovább csökkent a
fenyő fűrészáru legnagyobb fel-
használója, az építőipar. A fenyő
import korábbi kizárólagos orosz
forrása nem biztosította a szüksé-
ges mennyiséget, a hiányt a Cseh
és Szlovák Köztársaságból,
Ausztriából, Svédországból, Ro-
mániából pótolta az ország.
1994. évhez képest 1995. évben
lényeges változás nem történt,
bár a számadatokat még nem ismerjük.

A fenyő alapanyag körül kiala-
kult helyzetre tekintettel évente
140–200 em³ mennyiségre tehe-
tő – importra szorulunk változatlan-
ul, de egyben meggondolandó-
nak tartom orosz területen fűrész-
üzemi kapacitás létesítését, és
onnan fűrészáru behozatalát,
mert Oroszországban hosszú távra
is nagy mennyiségű alap-
anyag áll rendelkezésre. Meglé-
vő fűrészüzemi kapacitásunk ki-
használására már több sikertelen
próbálkozás történt, amelyek
szintén igazolják véleményemet.

A felhasználói igény növeke-
dését import fűrészáruval fogják
megoldani a kereskedők, ugyan-
is a fenyő fűrészáru kereskede-
lembe érdekelt vállalkozók nem
érdeklődnek a volt állami fűrész-
üzemek megvásárlása iránt, mi-
vel a fűrészüzemekben lekötött
tőke megtérülési mutatója sokkal
rosszabb, mint a fűrészáru keres-
kedelemben.

A fenyő fűrészáru beszerzése
továbbra is Ausztria, Csehország,
Szlovákia és Lengyelország felé
fog fejlődni az orosz piac mellett.

1996. ÉVBEN VÁRHATÓ VÁLTOZÁSOK

A már ismert helyzet miatt lé-
nyeges változás a fenyő fűrészáru
termelésében és kereskedelmé-
ben nem várható. A nagy fűrész-
üzemek közül véleményem szeri-
nt változatlanul termelni fog az
ERDÉRT Vállalat, Tuzseró Kft. ahol
európai színvonalú profilforgá-
csoló üzemben méretpontos és jó
felületi minőségű fűrészáru ké-
szül. Azoknak a fenyő üzemeknek
az újraindítására, amelyeknek a
termelését le kellett állítani (FÜR-
LEMHO Budapesti és Szolnoki
Fűrészüzeme) már semmi remé-
ny. Azokban az üzemekben,
amelyekben vegyesen lombos és
fenyő rönköt egyaránt feldolgoz-

Fűrészlécek exportja 1992–1995-ig

A termék megnevezése	1992		1993		1994		1995	
	em ³	M USD	em ³	M USD	em ³	M USD	em ³	M USD
Fenyő rönk összes	1,0	0,1	1,8	0,13	0,2	0,02	0,2	0,02
F.heng.egy.	209	8,8	172	6,53	182	6,0	100	3,2
Tölgy rönk	16,6	3,7	15,5	3,3	24	4,6	25	5,0
Bükk rönk	11,8	1,5	13	1,6	13,5	1,7	15	2,0
Akác rönk	2,7	0,28	2,0	0,2	5,8	0,4	4	0,3
Cser rönk	0,7	0,04	0,6	0,03	0,5	0,03	0,5	0,03
Gyertyán r.	0,6	0,04	0,5	0,03	0,5	0,03	0,5	0,03
Kóris rönk	9,4	1,6	7,4	1,4	8,2	1,5	8,0	1,5
Juhar rönk	0,03	0,04	0,02	0,02	0,03	0,04	0,03	0,04
Dió rönk	16,7	6,8	2,0	0,6	2,9	0,9	0,2	0,8
Erdei gyüm.	6,8	1,8	6,6	1,7	6,9	2,0	7,0	2,1
Egyéb kem.	0,5	0,05	1,2	0,11	1,0	0,09	1,0	0,1
Éger rönk	21,0	2,3	13,0	1,5	16,0	2,1	15,0	2,0
Hárs rönk	1,3	0,18	3,4	0,4	4,6	0,5	5,0	0,6
Nyír rönk	0,2	0,02	0,7	0,06	7,8	0,3	0,2	0,02
Nemes nyár r.	155,0	9,3	121,0	8,2	158,0	10,6	160,0	11,0
Hazai nyár r.	18,0	1,7	12,0	0,9	6,9	0,35	3,0	0,2
Dió kivágás	4,4	0,5	2,2	0,6	1,5	0,4	1,0	0,3
Összesen	475,73	38,75	374,92	41,71	440,33	31,56	345,63	30,24

nak, általában a saját alapanyagukat fűrészelik fel, amiből készült fűrészlécek a térségben értékesítik, vagy saját maguk félkész, illetve késztermékké feldolgozzák. Amennyiben a jelenleg tapasztalható kereslet növekedést a gazdasági szabályozók nem fogják kedvezőtlenül befolyásolni, 1996-ban a fenyő fűrészlécek kereskedelemben további élénkülés várható, akkor ezek az üzemek képesek lesznek a többletigény kielégítésére természetesen azt feltételezve, hogy többlet rönk szerezhető be külföldi forrásból.

Fenyő fűrészlécekből az ország hosszú távon behozatalra szorul, és az az ország stabilizációjával összhangban tartósan növekedni

fog. Ennek jelei feltehetően már 1996-ban érződni fognak annak ellenére, hogy a kormány erre az évre fogyasztás csökkentést tervez.

A lombos fapiacra jellemző, hogy az alapanyag termelők a jobb minőségű rönköket exportálják. A visszamaradt rönköket szállítják saját fűrészléceikbe, vagy adják el más fűrészléceknél. Az ebből készített fűrészlécek javát exportálják. A többit a saját üzemben vagy más üzemben feldolgozzák, sorrendben bútorteléccé, szalagparketta járófelületté vagy parketteléccé.

A lombos fűrészlécei termékeknek (fűrészlécek, bútortélc, parketta) 30%-a közvetlenül exportra kerül. Ami visszamarad, az kerül belföldön értékesítésre és felhasználásra.

5. táblázat

Fontosabb fűrészlécek exportja 1992–1995-ig

A termék megnevezése	1992		1993		1994		1995	
	em ³	M USD	em ³	M USD	em ³	M USD	em ³	M USD
Fenyő fűrészlécek	17,6	3,9	14,7	3,0	12,2	2,8	10,0	2,5
Tölgy fűrészlécek	10,0	4,8	9,0	4,0	17,0	6,2	20,0	7,0
Bükk fűrészlécek	9,0	3,4	9,0	3,8	18,0	5,4	20,0	6,0
Cser fűrészlécek	2,7	0,6	1,9	0,3	2,6	0,5	2,5	0,5
Akác fűrészlécek	12,0	2,7	9,0	1,8	12,0	2,5	12,0	2,5
Gyertyán fűrészlécek	2,5	0,5	1,8	1,0	2,0	0,3	1,5	0,2
Kóris fűrészlécek	0,5	0,25	0,9	0,3	1,2	0,6	1,0	0,5
Erdei gyümölcs	5,2	3,0	5,0	2,2	9,4	4,6	8,0	4,0
Juhar fűrészlécek	0,4	0,1	1,4	0,3	2,7	0,4	2,0	0,4
Egyéb kemény fá.	1,8	0,3	3,0	0,6	8,2	1,8	7,0	1,7
Lágylombos fá.	37,0	6,5	26,0	4,5	32,0	5,6	30,0	5,5
*Egyéb fűrészlécek termék	94,0	31,0	62,0	18,0	64,0	15,0	60,0	15,0
Összesen	192,7	57,05	143,7	39,8	181,3	45,7	174,0	45,8

*Az egyéb faipari termék: bányászéideszka, donga, talpfa, parkettélécek, hosszított fűrészlécek, rakodólap elem, bútortélc, szőlőkaró, fűrészlécei apríték.

A LOMBOS FAPIAC 1995. ÉVBEN

Számszerű adatokat előző táblázatok tartalmaznak, ezért e helyütt a piac általános ismértéveivel foglalkozom.

A már megszűnt, vagy időlegesen működő fűrészléceknél kivül 1995. évben sajnos újabb üzemek kerültek szorult anyagi helyzetbe. Sikertelenek maradtak a privatizációs kísérletek, amelyekből elsősorban tőkeinjektálást vártak. Ennek káros hatását az Eger-Felnémeti Fűrészléceknél leálással, más üzemek kedvezőtlen feltételekkel felvett hitelekkel tudták ideiglenesen megoldani.

A nagy és közepes üzemek közül azok maradtak talpon, amelyek valamilyen mértékben anyagilag kötődnek az alapanyagtermelő erdészeti rthoz, ahol tőke átcsoportosítással az időleges pénzügyi zavarokat képesek megoldani.

Jó példa ez utóbbira a Balatonfelvidéki Erdő- és Fafeldolgo-

Nagyon széttagolt, rengeteg szereplője van. Mint arra már másutt is utaltam, számuk egyre csökken, de nem várható, hogy a fordulat előtti időszakok belül jellemzően központosítottá válik Magyarországon a fakereskedelem.

A LOMBOS PIAC VÁRHATÓ ALAKULÁSA 1996. ÉVBEN

Lényeges változás nem lesz, vagyis az export-import forgalom közel azonos lesz az 1995. évben várhatóval, mert a lombos fűrészlécek export-import forgalmára nem terveznek állami beavatkozást, hiszen az Európához csatlakozás előkészítő szakaszában ez nem lenne kívánatos. Mégpedig amennyiben ez így marad, a hazai termelő fűrészlécek, bútortélcet, nyers parkettélécek és egyéb fűrészlécei termékeket fognak exportálni, aminek egyenes következménye, hogy a bútorgyárak be kell, hogy hozzák a szükségletüknek megfelelő lombos alapanyagot.

A lombos fűrészlécei termékek-

6. táblázat

Ipari fatermék és erdei termék összesen (A magyar fakereskedelem forgalma értékben)

M USD

Megnevezés	1992	1993	1994	1995
EXPORT	250100	192000	235500	250000
IMPORT	140600	139200	170100	180000
EGYENLEG	+109500	+52800	+65400	+70000

zó Rt., a Kiskunsági Erdészeti és Faipari Rt., az ÉSZAKERDŐ Rt., a Vértesi Erdészeti és Faipari Rt., a Mecseki Erdészeti és Faipari Rt., a Tanulmányi Erdőgazdaság Rt., hogy csak a jó példákat említsem.

Az erdészeti részvénytársaságok sokat hezitálnak azon, hogy a privatizációt miként oldják meg, mekkora maradjon a kapacitásuk. Talpon maradt a legtöbb kis-üzem, ill. közülük csak azok szüntek meg, amelyek megalapozatlanul – szakismeret vagy tőke hiányával – kezdtek fűrészlécei tevékenységbe.

A lombos fűrészlécei kereskedőkre ugyanaz mondható el, mint a fenyőfákra azzal az eltéréssel, hogy számuk lényegesen kisebb, mert a lombos fűrészlécei elsősorban a bútortélcet használja. A bútorgyárak pedig saját kereskedő szakembereikkel bonyolítják le a fűrészlécek beszerzését.

Az exportot a termelők eddig kialakult partnerkapcsolataikon keresztül, vagy nagyobb külkereskedelmi céggel intézik (ERDÉRT, LIGNIWOOD).

A FŰRÉSZÁRU PIACI SZERKEZETE

A fenyő és a lombos fűrészlécek egyaránt vonatkozik a következő:

DR. HARGITAI LÁSZLÓ
tanszékvezető egyetemi docens intézetigazgató

Faipar Japánban

Egyéves ösztöndíjjal a Japán Mezőgazdasági Erdészeti és Halászati Minisztérium Erdészeti és Faipari Kutatóintézetében dolgozhattam. Az intézet Tokyótól 60 km-re északra, Cukubában található. E városban koncentrálódik a japán állami kutatóintézetek egyharmada. Japán kollegákon keresztül illetve üzembiztosok során megismerkedhettem a japán faiparral.

Annak ellenére, hogy a japán autók és elektronika világszerte ismert, Japánról mégis nagyon keveset tudunk. A négy fő szigeten Hokkaidon, Honshun, Sikokun és Kjusun kívül több mint 3000 kis sziget alkotja az országot, amely észak-dél irányban 3000 km hosszban terül el.

FENYŐK ÉS LOMBHULLATÓK

A déli szigeteken szubtrópusi erdők, míg Hokkaido hegyein szibériai jellegű fenyőerdők találhatók. Japán erdőterülete 253 ezer km², amely közel fele-fele arányban természetes illetve ültetett erdő. A természetes erdőterület 75%-án lombhullató fajok, a fennmaradó részen fenyőfélék találhatók. Az ültetett erdők fafaj összetételét az 1. ábra szemlélteti. Meghatározó fafaj a Ciptonomeria japonica, közismert nevén a szugi, és az igen jó minőségű hinoki (Chamaecyparis obtusa). Az erdők tulajdon-

szerkezetét a 2. ábra szemlélteti. Dominál a magántulajdon. Az erdőterületek jelentős részének elsődleges funkciója nem a fatermelés, hanem az ivóvíz-készlet megőrzése: 60 ezer km², talaj erózió védelem: 19 ezer km² rekreáció és egyéb: 9 ezer km².

A röviden vázolt hatalmas erdőterület egészen a hatvanas évek közepéig fedezni tudta a rohamosan fejlődő fa-, falemez- és papíripar igényeinek túlnyomó részét. 1967-ben 53 millió m³ rönköt termeltek ki és dolgoztak fel. A hatvanas évek közepétől fokozatosan nőtt az import faanyag jelentősége. FAO-adatok (1993) szerint a világ fatermelésének Japán a legnagyobb résztvevője, 21,1% arányban. Japán faanyagszükséglete 109 millió m³, 51 millió m³ fűrészáru, 14 millió m³ rétegelt lemez, a papíripar igénye pedig 42 millió m³. Az éves import 22 millió m³ rönk és 11 millió m³ fűrészáru. Az import faanyag jelentős része az USA-ból, Kanadából, Indonéziából, Oroszországból és Malaysiából érkezik. Az 1. táblázatban foglaltuk össze a faimport szerkezetét 1989-es és 1994-es adatok alapján.

A faanyag ősidők óta fontos és nélkülözhetetlen Japánban, mint a mindennapi használati tárgyak alapanyaga, építőanyag és tüzelő. A fa feldolgozásának nagy hagyományai vannak, több mint

200 féle fafajt ismernek és dolgoznak fel.

FAHÁZ ÉS FAPAPUCS

A japán családi házak többsége régen és még ma is fából készül. A forró és párás nyári valamint a viszonylag hideg és száraz téli időjáráshoz legjobban alkalmazkodó építőanyag a fa. Jelentős felhasználó még a bútortipar és a csomagolóanyaggyártás, de speciális felhasználása a fának az edény, tradicionális papucs (geta), tradicionális fababa (kokesi) készítés. A legjobb minőségű szake pl. szugi gesztjéből készülő fahordóban érlelődik.

Több mint 17 ezer fűrészüzem van Japánban, zömében kis üzemek. A japán rönköt feldolgozó üzemek átlagos kapacitása évi 1800 m³, míg az import rönkre szakosodott üzemek nagyobbak, átlagos kapacitásuk évi 6500 m³. Az elmúlt években

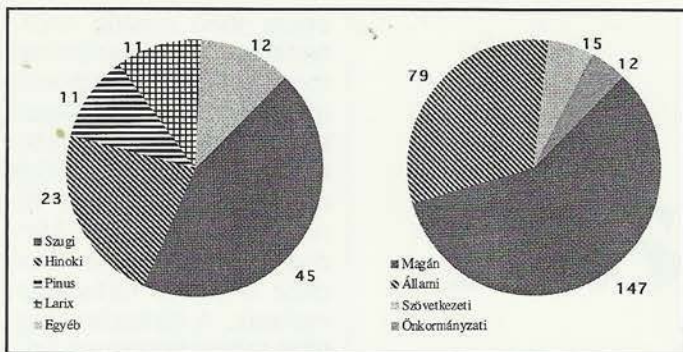
egyre több ország csökkentette illetve szüntette meg a rönk exportálását (pl.: Indonézia), az import szerkezete átalakul, csökken az import rönk mennyisége és nő a fűrészáru mennyisége. Mindez komoly problémákat okoz a japán fűrészüzemeknek. A fűrészáru legfőbb felhasználója az építőipar. A tradicionális japán faházak különleges fakötéseket alkalmaznak. Szép kiállítást rendeztek az elmúlt év májusában Budapesten az Iparművészeti Múzeumban a hagyományos japán építészetéről és a japán fakötésekről. A 3. ábrán látható fakötéseket elterjedten használják még ma is. Egyre kevesebb a szakképzett ács, aki az építkezés helyszínén képes a 3. ábrán látható kötéseket kifaragni, ezért egyre több olyan üzem épül, amely a faház összes fakötését precízen kimunkálja. Ezek az üzemek újak és teljesen automatizáltak. Egy teljes faház készrefaragott elemei emberi kéz érintése nélkül készülnek el számítógéppel vezérelt szerszámgépek és robotok segítségével. Az üzemek egyedi faházak elemeit képesek termelékenyen előállítani.

1989-ben több mint 1,5 millió házat/lakást építettek. Ennek közel fele,

1. táblázat

A japán rönk- és fűrészáru import szerkezete
1989-ben és 1994-ben

Ország	Rönk (ezer m ³)		Fűrészáru (ezer m ³)	
	1989	1994	1989	1994
U.S.A.	11019	7352	2950	2102
Kanada	893	297	3719	5536
Malaysia	11254	4511	598	622
Oroszország	5248	4806	263	352
Indonézia	0	0	900	541
Pápua Új Guinea	857	1916	0	0
Fülöpszigetek	55	0	166	31
Új Zéland	763	1862	106	252
Chile	487	135	329	312
Egyéb országok	722	1507	593	1010
Összesen	31298	22386	9624	10758

1. ábra – Az ültetett erdők fafaj összetétele, adatok ezer km²-ben
2. ábra – A japán erdők tulajdonszerkezete, adatok ezer km²-ben

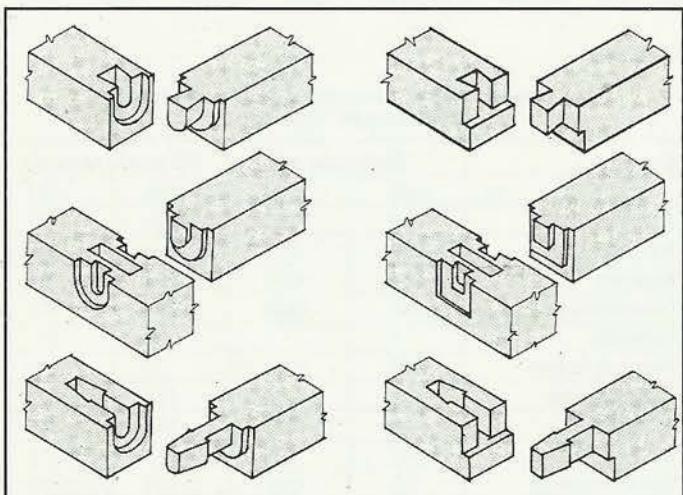
mintegy 720 ezer a faház. A városokban épülő sokszintes lakóépületek acél vagy vasbeton szerkezetűek, de ezek belső térnek kialakításában fontos szerepe van a fának. A faházakat két fő típusba lehet sorolni: tradicionális japán faház és az amerikai típusú 2x4 faház. Az amerikai típusú faház nevével a fő szerkezeti elemnek keresztmetszetről, (2x4 inch) kapta. A 2x4 faház viszonylag kevés, mintegy 7%-a az összes újonnan épülő faháznak, de érdekes módon egyre népszerűbb, pl. a kobei földrengés után az újrépített faházak zöme ilyen típusú volt, mert földrengés-biztosnak vélik.

A tradicionális faház ugyan nem jelent egységes típust, mert az adott terület időjárásához alkalmazkodva más és más faházakat építenek, de

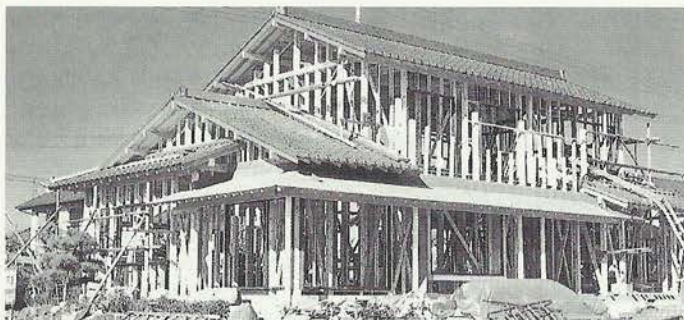
szerkezetét tekintve sok közös vonás található. Függőleges oszlopok és vízszintes gerendák alkotják a faház szerkezetét. Egy tradicionális faházat mutat a 4. ábra. A házak falai hagyományosan bambusz fonatra felhordott malterből készülnek úgy, hogy az oszlopok és gerendák (hasira, tokobashira) mind a négy oldala látható.

A SZÉPSÉG HORDOZÓJA

Ezek a gerendák esztétikai szempontból is meghatározók a belső tér kialakításánál. Mivel a japán szem az ághelyet csúnyának látja, az ilyen alkalmazásokhoz csak teljesen hibamentes és szép rajzolatú, gyönyörűen gyalult és csiszolt gerendákat alkalmaznak. Az ilyen faanyag értéke

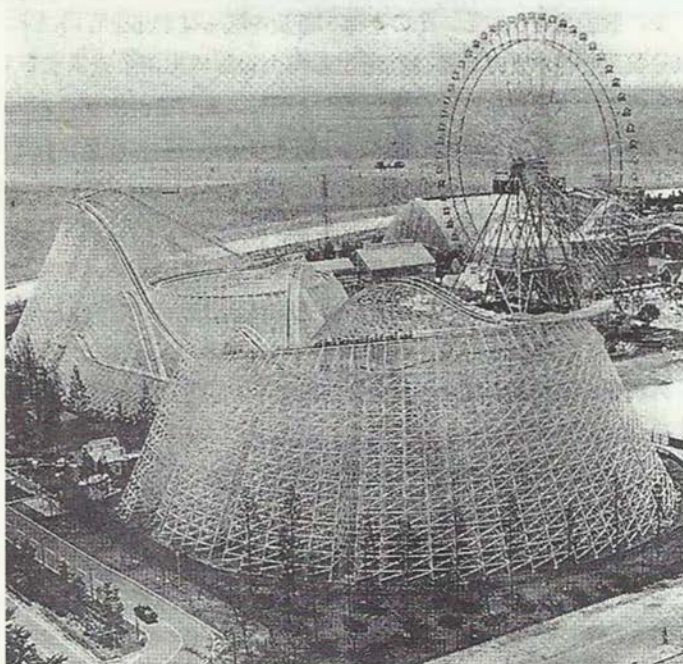
3. ábra – Elterjedten használt fakötések

4. ábra – A tradicionális japán faház építésének fázisai

rendkívül nagy. A mennyezetet hibátlan, vékonyra fűrészelt falapokkal borítják. Ma már gyakori az olcsóbb furnérral laminált falemez alkalmazása. A tradicionális japán szobát még a vasbeton épületekben is kialakítják, ahol a hasirának és tokobashirának csak esztétikai funkciója van. A mai gyakorlat szerint egy házban egy vagy esetleg kettő tradicionális japán szobát építenek.

Ennek elsősorban az az oka, hogy a japánok élete amerikanizálódik, előszeretettel használják a széket az ülő párnák helyett, és szívesen étkeznek „magas” asztalról. A szobák többsége amerikai típusú, a falakat a faszervezetre erősített falemezek alkotják. Típusosan ezt használják a külső falak kialakításánál is. Ezeknél az alkalmazásoknál a falemez kemény farostlemez, amelynek fe-

5. ábra – Fából épült hullámvasút Nagoyában

lüllete téglafalat, köfelületet utánoz. Speciális bevonattal érik el, hogy a falemez ellenálló a környezeti hatásoknak. Kemény bevonatának köszönhető, hogy a piacon műkönek nevezik az ilyen termékeket megjelenésük, a felület keménysége és ellenálló volta miatt.

Jelentős a japán falemezipar, 139 üzem évente 7,3 millió m³ (1,1 milliárd m²) rétegelt lemezt gyárt, ebben csupán az USA előzi meg Japánt. A keményfából készített rétegelt lemez esetében pedig világsők. Az olcsó indonéz rétegelt lemez egyre nagyobb problémát okoz a japán rétegeltle-

mez-gyártóknak, a rétegeltlemez-igény jelentős részét importból elégítik ki. A laminált rétegeltlemez-gyártás is jelentős: évente 400 millió m²-t gyártanak. Jellemző a nagy falemezgyártókra (pl.: Nichiha), hogy gyakorlatilag mindenféle falemezt gyártanak, forgácslapot, rétegelt lemezt, farost lemezt, szerves és szervesen kötőanyagokat egyaránt alkalmaznak. Alapanyagként hulladék papírt is felhasználnak. Az üzemekre jellemző a nagyfokú tisztaság, hulladék pedig egyáltalában nem keletkezik, mert azt vagy elégetik, vagy pl. a rost hulladékot

tyúk trágyával és baktériummal keverve értékes humusszá érik fel. A humuszt jó pénzen értékesítik.

A japán papíripar a világon a második az USA után. A világ papírtermelésének 9%-át adják. Közel 500 üzem termeli meg a 26 millió tonna papírt, de a gyárak kapacitása nagyon különböző, a tíz legnagyobb gyár adja a termelés 75%-át. A papíripari rost termelésében Japán a harmadik, az USA-t és Kanadát követi. A világ papíripari rost termelésének 6%-át adják. A japán papíripar jellemzője a magas recirkulációs arány. Az alapanyag több mint az 50%-a hulladék papírból áll.

KUTATÁSBAN IS AZ ÉLEN

Az erdészeti és faipari kutatás a nagy erdőterületek és a hatalmas faipar méreteinek megfelelően nagyon intenzív. A minisztérium felügyelete alá tartozó cukubai intézetben 800 kutató dolgozik, de csaknem minden egyes prefektúrának (47 prefektúrából áll Japán) saját kutatóintézete is van. Ezen túl még sok egyetemen folyik magas szintű faipari képzés és kutatás. Jellemző, hogy a múlt év áprilisában a Japán Faipari Társaság megalakulásának 40. évfordulója

alkalmából rendezett konferencián több mint ezer japán előadásra került sor, a résztvevők száma megközelítette az 1500-at. A világon talán egyetlen ország sem rendelkezik ekkora faipari kutatóbázissal.

Végül a mérnöki faszervezetekre csupán egyetlen példát szeretnék bemutatni az 5. ábrán, a Nagoyában épült hullámvasutat. Hasonló hullámvasút épült Yokohamában és Kjusun is.

Japán ugyan távol fekszik hazánktól, de ez nem feltétlen akadálya a szakmai és kereskedelmi kapcsolatteremtésnek. A rendszeres faanyagvizsgálat területén gyümölcsöző együttműködést sikerült kialakítani a Soproni Egyetem és a cukubai Erdészeti és Faipari Kutató Intézet között. Ebben az évben japán vendéglátóm, Tanaka Toshinari úr Sopronban folytatja kutatómunkáját. Bizonyára sok kollegának alkalma lesz személyesen is megismerkedni vele.

DIVÓS FERENC

Forrásmunkák:

1. *Forestry in Japan*, szerkesztette: Japán Erdészeti Hivatal, kiadta a Japán Faipari Információs és Kutató Központ (JAWIC), 1989.
- 2) *Mokuzai dzsukju to mokuzai konjo no genkjo* (Faanyag-igény és -kínálat, faipar Japánban) Szerkesztette és kiadta: Japán Erdészeti Hivatal, 1995.

A kiértelt műszaki megoldás minőséget és hatékonyságot hoz

RANC 230 AMW

- 3 vagy 4 CNC vezérlésű megmunkálótengely,
- Automatikus szerszámtároló- és felvető egység
- 1-3 fúró-/marótengely, 10 Kw, 1200-18000 f/p programozható
- X/Y tengely előtolósebessége 30 m/p, üresjáratban 42 m/p
- Árarányos teljesítmény

Érdeklődjön a
márkaképviselőnél:

Greenteam Kft.

9700 Szombathely,
Zanati út 26.
Tel.: 94/327-846,
fax: 94/327-850

MASCHINENFABRIK
Reichenbacher GmbH

Pályázati felhívás

*A Bútorvállalkozók Országos Szakmai Szövetsége
a Nemzetközi Bútor Szakvásár 1996 alkalmából
tervezők részére kiállítást szervez*

A JÖVŐ BÚTORAI

címmel.

A kiállításra egyúttal nemzetközi pályázatot hirdet

EREDETI IDEÁK A BÚTORTERVEZÉSBEN

címmel.

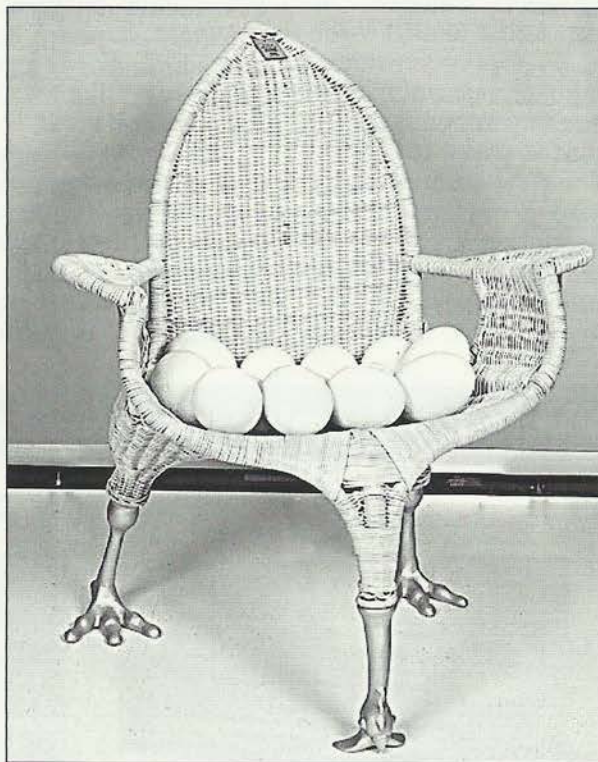
A pályázat célja:

Bemutakozási, piaci lehetőséget biztosítani a tervezők számára az 1996. október 22–26. között a HUNGEXPO területén rendezendő bútor-, bútortervezési alapszakmai, félkésztermék, kiegészítő anyagok szakvásárán. Szövetségünknek az a célja, hogy a pályázóknak lehetőséget nyújtson friss ötleteik bemutatására, a bútorszakma szélesebb nyilvánosságára előtti megmérettetésre.

Tárgya:

Beltéri bútor, berendezés kategóriában bármilyen tárgy, vagy modell a bútortervezésben és a belsőépítészetben alkalmazott bármilyen anyagból. Olyan megoldások kerülnek preferálásra, amelyek eredeti ideákat tartalmaznak.

A pályázat benyújtásakor a pályázó teljes alkotói szabadságát élvez, mind a tartalom, mind

pedig a felhasznált anyagok tekintetében.

Formája:

A pályázat kétlépcsős. 1996. május 31-ig kérünk színes vázlattervet, látszati rajtot 594x420 mm-es méretben jelígyesen beküldeni. Zárt borítékban kérjük mellékelni a teljes nevet és címet. Csatolni lehet szerkezeti rajtot vagy kisméretű makettet. Előszűrés során kerülnek kiválasztásra azok a tervek, amelyek a pályázat feltételeinek megfelelnek és amelyeket az előszűri megvalósításra, a tárgyat kivitelezésre megfelelőnek tart.

1996. június 15–20. között a pályázók írásbeli értesítést kapnak az előszűri eredményéről.

1996. október 20-ig kérjük az előszűri által kiválasztott pályázatok megvalósításra javasolt tárgyait vagy modelljeit eljuttatni.

ni a HUNGEXPO C pavilon Bútorszövetség standjára.

A pályaművek elkészítéséről a pályázóknak kell gondoskodniuk, a Bútorszövetség segítséget nyújt a hazai pályázóknak szakmai kivitelezői háttérbiztosításában, erről az előzsűri után értesítjük a pályázókat. Az elkészült pályaművek a kiállítás területén „A jövő bútorai 96” címmel erre kijelölt standon kerülnek bemutatásra, megjelölve a kiállító és a mintagyártó nevét. Ugyanitt tárgyalási, kapcsolatteremtési lehetőséget biztosítunk.

Díjazás:

Fődíj: 100 000 Ft

Második díj: 75 000 Ft

Harmadik díj: 50 000 Ft

Fentiekén kívül a kiállítók különdíjakat ajánlottak fel.

Zsűri:

Elnök: Győri Ferenc

Tagok: Bak Imre

Bánáti János

Király József

Pohárnok Mihály

Rományi László

Tóth Tibor

Vadas József

Wilhelm Gábor

Díjkiosztás:

1996. október 23. szerda délelőtt 10⁰⁰ óra a kiállítás területén.

Feltételek:

- A beadott pályamű nem lehet már kereskedelmi forgalomban lévő termék.
- Egy tervező több tervvel jelentkezhet, külön-külön benyújtva. Pályázatot több tervező közösen is benyújthat.

Védelem:

A szervezők garantálják, hogy a pályaműveket nem sokszorosítják, harmadik személynek nem adják ki. A pályázó, amennyiben szükségesnek tartja, a terv mintaoltalmának védelméről maga gondoskodhat.

Benyújtás:

BÚTORVÁLLALKOZÓK

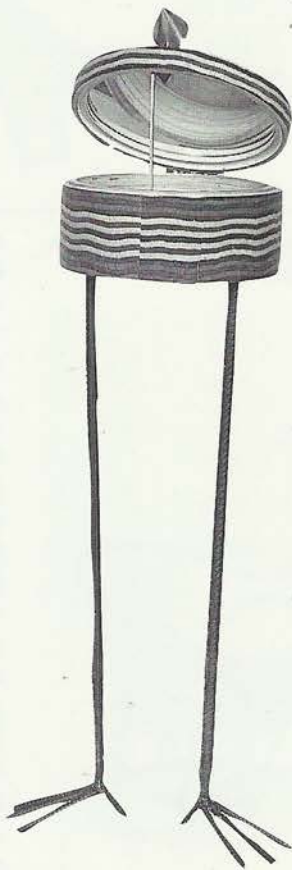
ORSZÁGOS SZAKMAI

SZÖVETSÉGE

1012 Budapest,

Kuny Domonkos u. 13–15.

Budapest, 1996. április 3.

(A képeket a tavalyi pályázat anyagából válogattuk.)

Sopron ragaszkodik a LIGNO-NOVUM, WOODTECH vásárokhhoz!

Az idén augusztus 28–31-én 6. alkalommal megszervezésre kerülő szakvásár előkészítése kapcsán a szervező egyesületek, társaságok vezetőit (Program Kft., FATE, OAFSZ, OEE, EKFM Kft) március 19-én hivatalában fogadta dr. Gimesi Szabolcs, Sopron város polgármestere.

Az egyesületi vezetők tájékoztatták a polgármestert az előkészítés helyzetéről. Örömmel szóltak arról, hogy a szakkiállítás fejlődése töretlennek látszik. Az 1991. évi 720 m² kiállítási terület az elmúlt évben már 5700 m²-re növekedett, és az ez évi érdeklődés, a beérkezett jelentkezések azt mutatják, hogy a növekedés az idén sem áll meg. Kérték a vásár vezetői az infrastruktúra fejlesztését és a lehetőségek szerint egy újabb kiállítási csarnok építését. Őszintén felvetették azt is, hogy a ma már nemzetközileg is nagy tekintélyt kivívó rendezvény olyan mértéket ért el, hogy többen javasolták a BNV területén, Budapesten történő megszervezését.

Dr. Gimesi Szabolcs polgármester arról tájékoztatót, hogy a város hosszú távú rendezési terve most készül. Ennek keretében végleges helyet kívánnak adni a kiállításnak, konferenciáknak. A befektetőkkel ez ügyben már a tárgyalásokat is elkezdték. Reálisan 3 év múlva számíthatunk új kiállítási, kongresszusi központ megnyitására. Addig kérte a türelmet azzal, hogy a jelenlegi helyen is igyekeznek a körülményeket (pl. parkírozás) tovább javítani. Sopron város az egyetemével együtt arra törekszik, hogy megőrizze a faipar és az erdészet területén az eddigi hagyományokat. Így mindent megtesz azért, hogy a LIGNO-NOVUM, WOODTECH szakkiállítások Sopronban maradhassanak.

A szervezők megköszönve a beszélgetést, felkérték a polgármestert az első alkalommal 1996. augusztus 28-án megtartandó együttes „erdész-faipar bál” megnyitására.

Az 1996. évi LIGNO-NOVUM, WOODTECH vásár szervezői a következő kategóriákban hirdetnek pályázati lehetőséget a kiállítóknak:

1. Erdészeti gépek, eszközök (erdőművelés, fakitermelés, kérgezés, aprítás stb.)
2. Daruk, rakodógépek, erőgépek, járművek
3. Fűrészipari feldolgozás, szárítás, gőzölés
4. Asztalosipari fűrész-, gyalu-, maró-, csiszológépek, kombinált gépek.
5. Megmunkáló központok (többfejes gyaluk, marók, gépsorok)
6. Faipari szerszámok, kisgépek
7. Ragasztás, felületkezelés, faanyagvédelem (anyagok, technológiák, eszközök)
8. Faipari kötőelemek, vasalatok, kellékek, kárpitosipari anyagok
9. Elsődleges faipari termékek, egyéb fagyártmányok

A pályázatnak tartalmaznia kell:

1. A termék (gép, berendezés, eszközök) fontosabb műszaki jellemzőit, paramétereit

2. A termék alkalmazásával összefüggő szakmai újdonságot, előnyöket.

Ezen belül be kell mutatni a pályázat tárgyát képező termék, termékcsoporthoz viszonyított korszerűségét, a különböző hazai felhasználói igényeknek megfelelő alkalmasságot és a

műszaki, technológiai, szerkezeti, környezetvédelmi újdonságokat.

A pályázati űrlap a Program Kft-től (Sopron, Virágoskert u. 3.) igényelhető 8000,- Ft (+áfa)-ért.

Egy-egy űrlapon egy termékre (termékcsaládra) lehet a pályázatot benyújtani.

A pályázatok benyújtásának határideje 1996. augusztus 15.

A rattan bútoroké a jövő

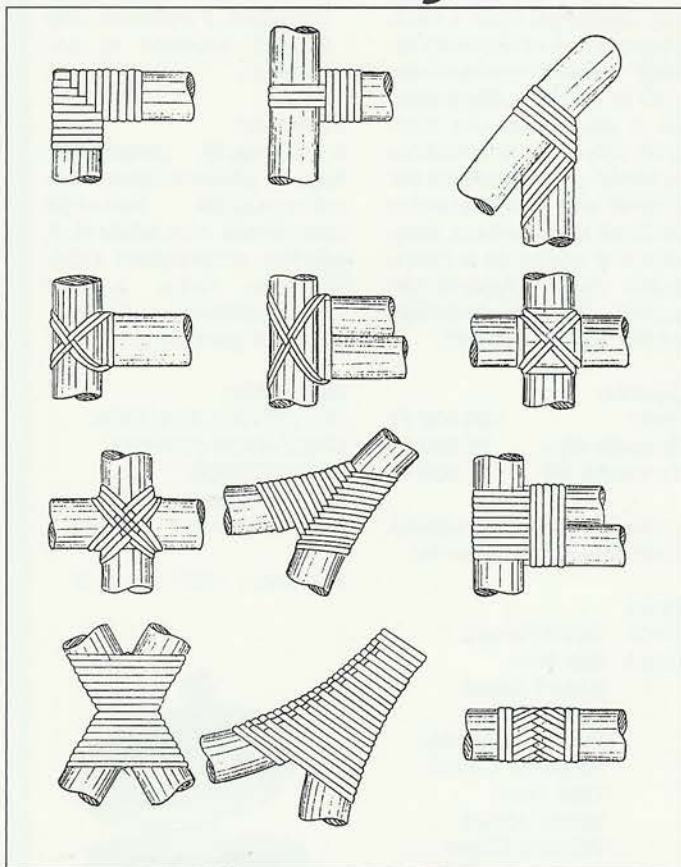
Az egyszerű,
de elegáns
Windsor szék szerkezeti rajza

Az elmúlt években egyre inkább elterjedtek hazánkban is a könnyű, rugalmas, esztétikus rattan bútorok. A malaysiai Scansia bútorgyárban (Penang tartomány) tett látogatás ösztönzött arra, hogy néhány gondolatot a rattánról elmondjak.

Először is a rattan bútorok nem új keletűek: már az ókori Egyiptomban vagy később a renaissance-kori (XIII–XV. Lajos) Franciaországban is kedveltek voltak. Ma azonban szerte a világon közkedveltek lettek.

A rattant és a bambuszt sokan keverik (s így a rattan bútorokat is bambusznak hiszik). A rattan a kúszópálmákhoz, a bambusz a fűfélékhez tartozik. (Így ez utóbbi üreges, és ízéből áll.)

A rattanoknak 11 nemzetsége ismert és ebben 544 faj található. Ebből mindössze 20 fajnak van kereskedelmi jelentősége. A bútorgyártásra használható rattan fajok kimondottan a trópusi Délkelet Ázsiában és a csendes óceáni szigetvilágban találhatók. A korábbi időszakban a rattant az őserdőből gyűjtötték. Az utóbbi 20 évben el-

A rattan bútorszerkezetek
csomópontjai

terjedt az ültetvényes gazdálkodás, sok esetben együtt a gumifával. Az ültetvényeket 8-12 éves korban termelik ki és ekkor a „törzs” felhasználható középső szakasza 15-20 m hosszú.

A kitermelt rattan kúpokban (Wigvamokban) szárítják és igen egyszerű gépekkel dolgozzák fel. A rattan bútorok gyártása tehát kevésbé beruházásigényes, de nagy tapasztalatot, kezűgyességet és jelentős élönmunkárfordítást igényel.

A rugalmas, könnyű rattan bútorok előnyeként szokták még megjelölni, hogy fokozottabb alkalmazásukkal jelentősen csökkenthetjük az értékes keménylombos fafajok kitermelését is.

Rattan ülögarnitúra a Scansia bútorgyárból

M. S.

LEHET LICITÁLNI!

Az Ipoly Erdő Rt.
(2660 Balassagyarmat,
Bajcsy Zs. út 10.)
nyilvános egyfordulós pályázatot
hirdet különböző faipari gépek
értékesítésére

Gépcsoportok

**Gép megnevezése, típusa,
gyártási éve**

Ár/Ft

1. Profilbevonó BARBERAN PL/32 (1989)	
Profil csiszoló BARBERAN MSR/6 (1989)	
VLIES kasírozó BARBERAN RCH 400/3 (1989)	8 000 000
2. Membrán présgép FRIZ (950x2250) (1989)	2 000 000
3. Ékcsapoló HOWIAL HVP-10 (1989)	
Léctoldó LANGZAUHER LS 25/13 (1989)	
Enyvfelhordó gép NL 2D (1991)	2 800 000
4. Porelszívó berendezés – szűrőház – 2 db Spanex ventilátor: tip: 56-KV 355 BO 12 M 7950 m ³ /ó	800 000
5. Porelszívó berendezés – szűrőház – Spanex ventilátorok: 1 db: 56 KV 560 B002-R 15 570 m ³ /ó 19,3 kW 1 db: 56 KV 500 B002-R 12 250 m ³ /ó 16,75 kW 1 db: 45 KV-280 C002-M 4260 m ³ /ó 7,96 kW	1 200 000
6. Brikettáló berendezés Spanex SHB/150	1 000 000
7. Léghevítő kazán 150 kW Spanex V 130, 9000 m ³ /ó	800 000
8. Transzport ventilátor TVN 112. 25 000 m ³ /ó	100 000
9. Ciklon SP 45 10 000 m ³ /ó	20 000

Gépek:

**Gép megnevezése, típusa,
gyártási éve**

Ár/Ft

1. Szalagfűrész 800-as MO-04 (1985 és 1987) 2 db	140 000/db
2. Szalagfűrész 800-as (1971)	110 000
3. Sorozatvágó körfűrész SCM M3 BRATSVO (1991)	950 000
4. Ingafűrész DCKLM (1987)	100 000
5. Hatfejes gyalugép WEINIG PFA-120	900 000
6. Hatfejes gyalugép COSTA EURO 220 D (1989)	1 800 000
7. COSTA szerszámélező RPC 3 MM (1989)	250 000
8. Egyengető gyalugép tip. 500 Román (1982)	250 000
9. Vastagsági gyalugép DSMC 63 (1983)	350 000
10. Faipari nehézmaró FNM tip. (1971)	140 000
11. Hosszlyukfűrő LDS R 1 (1972)	20 000
12. Leszabó körfűrész HÜLLHORST (1990)	300 000
13. Felsőmarógép FAS (1984)	100 000
14. Szalagcsiszoló SZ CS 02 (1971)	80 000
15. Faesztérge Kiskőrösi (1972)	40 000
16. Hengercsiszoló DZWB-125 (1986)	140 000
17. Asztali fűrőgép PAF 15 (1985)	15 000

18. Oszlopos fűrőgép 20 000

19. Festékszóró berendezés
keceli kabin, WAGNER
szóróberendezés 10 000

A faipari gépek megtekinthetők az Ipoly Erdő Rt. Balassagyarmat, Mártírok út 72/A. szám alatti telephelyén, telefonon egyeztetett időpontban.

A gépek műszaki paramétereiről, illetve a pályázattal kapcsolatban további információk beszerezhetők *Miklé Tibor* termelési felügyelőtől 35/311-633 telefon, illetve a 35/311-424 telefaxszámon.

A gépek ára minimál ár és az általános forgalmi adót nem tartalmazza. A gépek beépített állapotban kerülnek értékesítésre, a vevőt terhelik a gépek kibontási, továbbá szállítási költségei.

A pályázónak a megvásárolni kívánt gép vételára 10%-ának megfelelő összeget kell bántpénz címén befizetni a kiíró pénztárába.

A pályázatokat személyesen vagy meghatalmazott útján kell benyújtani 1 példányban, magyar nyelven a következő címre:

Ipoly Erdő Rt.
(2660 Balassagyarmat,
Bajcsy Zs. u. 10.)

**A pályázat benyújtásának határideje:
1996. május 15. 12⁰⁰**

A pályázatnak tartalmaznia kell:

- az ajánlattevő nevét, címét, székhelyét;
- megvásárolni kívánt gépcsoportok, gépek megnevezését, ajánlati árát;
- a bántpénz befizetését igazoló bizonylat másolatát.

A pályázatok elbírálása versenytárgyaláson történik **1996. május hó 15. napján 13⁰⁰ órakor** az Ipoly Erdő Rt. központjában.

A pályázatot az a pályázó nyeri el, aki a legmagasabb összegű vételár-ajánlatot teszi. A nyertes pályázóval a pályázat kiírója az eredményhirdetéstől számított 8 napon belül szerződést köt. A nyertes pályázó által megvásárolt gépek a teljes vételár kiegyenlítése után vehetők birtokba, legkésőbb azonban a szerződés aláírásától számított 15 napon belül. A pályázat kiírója döntését a versenytárgyalást követően nyomban kihirdeti. A jelen pályázati felhívás a kiíró oldalán nem keletkeztet szerződéskötési kötelezettséget.

Tájékoztató a Faipari Tudományos Alapítvány 1995. évi tevékenységéről

Még az év elején szokásos nyilvános ülésünk előtt komoly programot bonyolítottunk le. Negyven főt részvételével január végén ötnapos észak-olaszországi tanulmányutat szerveztünk. A nagyszámú részvétel egyik oka volt, hogy támogatónk, a NEW-WIAT Kft. rendelkezésünkre bocsátott egy autóbust, amelynek költségeit (400 000 Ft) átvállalta, így a résztvevőknek csak a szállást kellett fizetniük. A szakmai program rendkívül érdekes volt. Meglátogattuk a Steton, Gabbiani Saom, Saomad, Fravoll, Zuani gyárakat. Külön örömet jelentett számunkra, hogy az elérhető ár miatt hat szakiskolai tanár (18. sz. szakközépiskola 1 fő, Bánki Donát Szakiskola 2 fő, Róth Gyula szakközépiskola 1 fő, Oktatás 31 Kft. 2 fő) is részt vehetett ezen a nem mindennapi szakmai úton.

A szokásos nyilvános ülésünket (február 15-én) és azzal egyidőben kuratóriumi ülés is tartottunk, amelynek témája az alapítvány 1996. évi tevékenységének meghatározása volt. Bár az anyagi helyzet nem biztató semmi jóval, mégis bátor, viszonylag gazdag programot hagyott jóvá a kuratórium. A nyilvános ülésen a jelenlévők nagy érdeklődéssel hallgatták *Dessewffy* úr előadását az alapítvány helyzetéről, majd a megújuló egyetemi oktatásról beszélt *Dr. Kovács Zsolt* dékán.

Az alapítvány – bár hangsúlyozni kell, hogy nem működik utazási irodaként – sikeresen szervez szakmai programokat szakkiallításokra. Magának az útnak a lebonyolítását mindig a legkedvezőbb ajánlatot tevő utazási irodával szerveztetjük. Így sikeresen koncentrálhatunk a szakmai megbeszélések színvonalára és esetenként a szaktolmácsolás megszervezésére.

Részt vettünk hét fővel az INTERZUM kiállításon Kölnben, ahol nagy örömmel tapasztaltuk a magyar kiállítók jelenlétét. Még ugyanebben a hónapban a hannoveri LIGNA szakkiallításra utazott tizenhat szakember, közülük három egyetemi oktató. Az alapítvány a NEW-WIAT Kft. szakembereinek szaktolmácsolási segítségével külön gépismertető előadásokat tudott ajánlati az utazóknak.

Időközben beérkeztek az elbíralt pályázatok, és mi nagy örömmel postáztuk a szerény elismerést két doktorandusz hallgatónak és két végzős technikum diáknak.

A kuratórium elnöke a Róth

Gyula Szakközépiskola tanárainak továbbképzésére fordítható összeget utaltattott át, tekintettel az intézmény gyászos anyagi helyzetére. Az elnök e döntését a kuratórium utólag egyhangúan jóváhagyta. A kuratórium elnöke saját hatáskörében hagyta jóvá *Dr. Szabadhelyi* és *Dr. Kovács* egyetemi oktatók pályázatát. A támogatással az Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Egyesület Faipari Tagozatának éves közgyűlésén tarthattak előadást illetve a beinduló távoktatási program lehetőségét tárgyalták meg.

Az OMF B pályázatunkat ugyan idén nem támogatta, de szerény keretek között mégis csak sikerült szakmai megbeszélést és tapasztalatcserét szervezünk a LIGNO NOVUM-mal párhuzamosan. A külföldön végzett faipari mérnökök első országos találkozásijának megszervezésével ezen a téren úttörő munkát végeztünk. A megjelent tizenhat kolléga elhatározta, hogy hagyományt teremt, és a jövőben is rendszeresen szervez találkozót, amihez az alapítvány szívesen ajánlotta fel segítségét.

Egész évben folyamatos munkát adott a kuratórium titkárának a Felületkezelés című szakkönyv kiadásának előkészítése. A könyv kézírata lényegében kész, a szaklektori munkák folynak. A kiadáshoz további támogatókra van szükség, ezért ezúton is kérjük a szakmában érintet cégeket, támogassák anyagilag is a kiadást. Bővebb információért az alapítvány titkárát lehet hívni (138-9235).

November hetedikén a kuratórium megtartotta őszi ülését. Beiktatta az új dékánt, *Dr. Boronkai Lászlót* kuratóriumi tagként. Meghallgatta a pénzügyi beszámolót, jóváhagyta az előző évi mérleget és az adományozók jegyzékét. Az új évre szóló munkaprogram meghatározását a februári kuratóriumi ülésre halasztották.

Az alapítvány idén is felkarolta annak a különleges igénynek a magas szakmai színvonalon történő kielégítését, hogy évente egy alkalommal – önköltséges alapon – szervezzen kapcsolótevékenységű szakmai utazást kevésbé ismert, de nagy erdészeti és faipari hagyományokkal rendelkező országokba. Így jutott el tizenegy fő a távoli Malajziába és Szingapúrba megismerve egy különleges ország fejlett erdészeti és faipari háló szakavatott idegenvezetőinek és kollégáinknak, *Kővári Szilárdnak*.

Az egyetemi hallgatóknak alaposabb és elmélyültebb faanyagismeretet nyújtanak azok a trópusi faminták, amelyeket alapítvány finanszírozott.

A Szolnoki Bútorgyár Kft. az alapítvány közreműködésével (jogi keret és elszámolás biztosí-

tása) közel 600 000 Ft értékben ajándékozott eszközöket oktatási célra.

Elmondható, hogy bár szerény anyagiakkal, de sok lelkesedéssel gazdag szakmai programot adott az alapítványunk 1995-ben is.

Az alapítvány várja a szakma széles körű erkölcsi és anyagi támogatását programjai megvalósításához. Ugyancsak várjuk javaslatokat is, mivel bővíthetnénk tevékenységünket szakmánk javára.

APOSTOL TAMÁS
titkár

ADOMÁNYOZÓK JEGYZÉKE 1995-ben

Magánszemélyek

NÉV	ADOMÁNY
Dr. Tóth Sándor László	Budapest 1800 Ft
Fodor László Sándor	Budapest 1800 Ft
Dr. Szabó Miklós	Budakeszi 2000 Ft
Madaí Géza	Budapest 1800 Ft
Túróczy István	Szolnok 3000 Ft
László Géza	Budapest 3000 Ft
Bóber András	Budapest 2000 Ft
Meggyesfalvi István	Budapest 2000 Ft
Pataki László	Budapest 2000 Ft
Pálóczy Bertalan	Nyírbátor 2000 Ft
Bánky László	Budapest 2000 Ft
Sulyok Ferenc	Budapest 2000 Ft
Király Attila	Sóstóhegy 1800 Ft
Antal József	Nagyatád 5000 Ft
Matkovic Lajos	Gibárt 2000 Ft
Apostol Tamás	Budapest 2000 Ft
Kurucz János	Budapest 1800 Ft
Matlák Zoltán	Budapest 2000 Ft

Pénzbeni támogatás ÖSSZESEN 40 000 Ft

GAZDÁLKODÓ SZERVEZETEK

GAZDÁLKODÓ SZERVEZETEK	ADOMÁNY
INTERSPÁN KFT.	100 000 Ft
FAVÁLL KFT.	50 000 Ft
MÁV-FAVÉD KFT.	100 000 Ft
TÁJ BT.	10 000 Ft
MÁTRA ERDŐ RT.	100 000 Ft
ERDÉRT RT.	100 000 Ft

ÖSSZESEN: 460 000 Ft

NEW-WIAT KFT. 400 000 Ft
SZOLNOKI BÚTORIPARI KFT. 594 342 Ft

Természetbeni támogatás ÖSSZESEN: 994 342 Ft

MINDÖSSZESEN 1 454 342 Ft

HIRDETÉS MEGRENDELÉSÉVEL TÁMOGATTÁK ALAPÍTVÁNYUNKAT 1995-BEN

GAZDÁLKODÓ SZERVEZETEK

GAZDÁLKODÓ SZERVEZETEK	HIRDETÉSI DÍJ
ANTICIMEX-PROTECT KFT.	50 000 Ft
GARZON BÚTOR RT.	40 000 Ft
ROBUT KFT.	40 000 Ft
MÁV-FAVÉD KFT.	50 000 Ft
Tanulmányi Erdőgazdaság	50 000 Ft
NEW-WIAT KFT.	100 000 Ft
Mettner Faipari Szerszámgyártó	50 000 Ft
BUDALAKK Szivárvány Kft.	50 000 Ft
MÁTRA ERDŐ RT.	50 000 Ft

Pénzbeni támogatás hirdetései célra ÖSSZESEN: 480 000 Ft

Felhasználható-e a bálványfa (ecetfa)?

A felhasználás során fontos szegélyesség eldöntésére szegélyességi próbák szolgáltak. Az elvégzett mérések illetve a számításokhoz felhasznált összefüggések ismeretetésének mellőzésével az eredményeket táblázatos formában közöljük, feltüntetve az ugyanazon csoportba tartozó magas kőris jellemzőit is.

Az elmúlt években az erdész szakemberek figyelme fokozottabban a bálványfa (*Ailanthus altissima*) felé irányult. Oka ennek egyrészt a faanyagigények megnövekedése, másrészt az árak – főként importárak – radikális emelkedése. A faipari, bútortermékek iránti fizetőképesség kereslet azonban a radikális áremelkedéseket lassan már nem tudja tolerálni. Egyik fő tendencia ezért napjainkban, hogy a korábban csak alárendelt célra hasznosított, vagy figyelmet egyáltalán nem érdemelt fajokra kezdünk jobban odafigyelni. Ilyen szerep jutott eddig a bálványfának is, míg nem az előző évek során az erdészetek tudatosan kezdték vizsgálni a hazánkban tenyésző, különféle előfordulási helyeken fellelhető bálványfa-előfordulásokat, azok növekedési, termőhelyi, klimatikus jellemzőit. A következő lényeges kérdés, hogy fájának fizikai és mechanikai jellemzői mely területen való hasznosításra teszik alkalmassá, milyenek a megmunkálási, felületkezelési, tartóssági, kopásállósági sajátosságai.

E kérdésekre keresve a választ a Kiskunsági Erdészeti és Faipari Rt. Császártöltési Erdészetétől kapott vizsgálati anyag segítségével elvégeztük a legfontosabb faanyagtulajdonságokra vonatkozó vizsgálatokat.

Munkánk során a faanyag fizikai, mechanikai tulajdonságainak meghatározásához sűrűségi, húzó- és nyomószilárdsági, nyírószilárdsági, hajlítószilárdsági illetve keménységi vizsgálatokat végeztünk, meghatároztuk a statikus rugalmassági moduluszt.

Vizsgált jellemzők		Bálványfa	Kőris
Testsűrűség	(g/cm ³)	0,61	0,69
Nyírószilárdság	(N/mm ²)	10,66	12,00
Brinell keménység bütü	(N/mm ²)		65,00
Krippel-Pallay keménység bütü	(n/mm ²)	35,7	45,20
Hajlítószilárdság	(N/mm ²)	94,83	120,00
Rugalmassági modulusz	(N/mm ²)	12200	13400
Nyomószilárdság	(N/mm ²)	64,49	52,00
Szegélyességi vizsgálat fajlagos húzóerő			
Beverés után két órával			
sugárirány	(N/mm)	64,36	16,00
húrirány	(N/mm)	82,33	
Beverés után egy héttel			
sugárirány	(N/mm)	59,27	
húrirány	(N/mm)	69,84	

Idős bálványfa Gárdonyi Géza sírjánál

Összefoglalva a vizsgálati eredményeket elmondható, hogy a hazánkban kevésbé ismert bálványfa szilárdsági tulajdonságai széleskörű felhasználást tesznek lehetővé.

Szilárdsági és keménységi értékei a kőrishez hasonlóak, a hajlítószilárdság valamivel alatta marad, a nyomószilárdság viszont magasabb. Valamennyi szilárdsága a kocsányos tölgy, éger szelídgesztenye, mezei szil értékeit meghaladva rugalmas, teherbíró elemként jól felhasználható anyagot jellemez.

Mivel a bálványfának szép a rajzolata és színárnyalata, olyan felhasználási területeken célszerű alkalmazni, ahol a szilárdsági tulajdonságok mellett az esztétikai funkció is szerepet kap: belsőépítészet, falburkolat, parkettagyártás, intarzia.

DR. VARGA FERENCNÉ DR.
egy. adjunktus

FEHÉR SÁNDOR
tanszéki mérnök

PORTUGÁLIA a közeli években szeretné erdőterületét mintegy hárommillió hektárral, azaz közel a duplájára növelni. A közlemény arról nem szól, hogy ezt a jelentős költséggel járó erdőtelepítési programot milyen pénzforrásokra alapozzák, vagyis az állami és a magántulajdon hogyan fog megosztani ezen.

✱

A KÍNAI NÉPKÖZTÁRSASÁG területe 9,6 millió km², Oroszország és Kanada után a világ harmadik legnagyobb kiterjedésű országa. 1,2 milliárdos népességével a Föld lakosságának 22%-át mondhatja a magáénak, ahol a szigorú korlátozások mellett is évi több mint 13 millió a lélekszám növekedése. Az ország erdőszűrsége 13,9%-os, a világ erdőterületének csupán 4%-a, míg ezen a területen csak a világ élőlakászetének alig 3%-a található. Az erdők 52%-a fenyvesekkel borított, a lombos fajok területi aránya pedig 43%. Dél-Kína területén Guangdong, Guangxi, Yunnan területén és a Hainan szigetén trópusi hegyvidéki és monszon erdőségek találhatók. Ez a hatalmas ország, az elkövetkezendő 1-2 évtizedben olyan fejlődési változásokon fog átmenni, ami a fa- és fatermékek keresletét is jelentősen megnöveli, Kínát az ázsiai fapiac legnagyobb importőrévé tenni.

✱

AKÁC KONFERENCIA megrendezésére kerül sor Bugacpusztán, egybekötve az alföldi akácok bemutatásával és az akácfeldolgozó üzemek meglátogatásával, 1996. június 4-9. között, adja hírül az Internationaler Holzmarkt 1996. évi 2. számában. A konferencia szervezője az Erdészeti és Faipari Egyetem Faanyagismeret-tani tanszéke, illetve Dr. Molnár Sándor professzor a tanszék vezetője.

✱

MÉLYHÚTOTT ÁLLAPOTBAN A NÉMET FAPIAC. A szokatlanul hideg és hosszantartó tél, az erős és hideg széljárásnak köszönhetően a fűrészlő- és a fűrészárukereslet csökkenésének egyik kiváltó okaként szolgált, mivel a nagy hidegekre való tekintettel a téli építkezések is a minimális színvonalra estek vissza. A bajor fűrészesek esélyeit még a skandináv fűrészáruárak is nehezítik. A fűrészlő- és fűrészáruárak skandináv fűrészesek esetében jóval alatta maradtak a bajorországinak, a fenyőre vonatkozóan. Hasonló lanya piaci kereslet volt jellemző Dél- és Nyugat-Németországban az évkezdést követően.

✱

AMERIKAI BÚTOROSOK EURÓPÁBAN

Ethan Allen, egyike a legnagyobb USA-beli bútorgyártóknak és kereskedőknek, a Párizsi és Kölni Bútorkiállításokon mutatkozott be az európai bútorosok szövetségei előtt. A cég még ebben az évben, mint az első amerikai bútorgyártó azt tervezi, hogy gyártmányait a joint-ventures útján vagy saját kereskedőháza révén fogja az európai piacra bevezetni. Az USA észak-karolinai cége három fűrészüzemmel, húsz bútorgyárral és világszerte 300 saját áruházi egységgel rendelkezik. Az amerikai bútorok kitűnnek stílusbeli sokféleségükkel, kedvező szállítási feltételeikkel és előnyös áráikkal. Ma még az amerikai bútoroknál kereken a felét Észak-Karolinában állítják elő.

(Holz Kurier)

AZ ORSZÁGGYÜLÉS MEZŐGAZDASÁGI BIZOTTSÁGA a választási és erdőtervény kormányelőterjesztés megtárgyalására azt követően, hogy az előző napon konzultáltak a szakma egyetemi és vállalati képviselőivel. Meghallgatták a törvénytervezetekhez fűződő szakmai magyarázatokat, illetve a tervezetek sokrétű, alapos szakmai bírálatát. Az itt elhangzott észrevételeket a törvénytervezetek parlamenti megtárgyalása során a képviselői hozzászólások is visszatükrözték.

✱

AZ ERDÉSZETI ÉS FAIPARI EGYETEMEN (1996. február 24-28.) ülésezett a FAO egyik nemzetközi szerve, a IUFRO Végrehajtó Bizottsága a magyar képviselő intézményében. A Fertői Természetvédelmi körzet megtekintésével egybekötött, többnapos tanácskozás során értékelték:

- a Helsinkiben megrendezett 20. kongresszust, amelynek két kötetnyi anyagát egy hónapon belül a tagszervezetek rendelkezésére fogják bocsátani;
- a IUFRO munkájának javítását, a szervezeti korszerűsítés szükségességét;
- új tagok (főleg a fejlődő országok közül) felvételét, más nemzetközi szervezetek irányában a kapcsolatok bővítését;
- továbbra is kiemelt jelentőséget szükséges tulajdonítani a környezeti változások kérdéseinek, a nemzetközi kapcsolatok bővítésének, az INTERNET adta lehetőségeknek, a hegyvidéki erdők fejlődése és a fenntartható management (a fejlesztés) kérdéseinek. A Végrehajtó Bizottság legközelebbi ülését, ez év decemberében Sopron után Dél-Afrikában tartják. Bejelentették, hogy a FAO keretében a következő Erdészeti Világ Kongresszust 1997-ben Törökország rendezzi. Az IUFRO V.B. ülésén hazánkat Dr. Winkler András rektor és Dr. Mátyás Csaba egyete-

mi tanár képviselték. Dr. Mátyás Csaba előadásában ismertette a magyar erdő- és fagazdálkodást. **S. E.**

✱

A BAU-MÖBEL RT. közgyűlésének határozata értelmében átalakult vagyonkezelő holdinggá. A termelési feladatokból az alkatrészgyártást az L.M.S. Bútorgyártó Kft., mint a Bau-Möbel Rt. gyártói jogutódja végzi. A bútorok összeállítását, raktározását, termeltetését, értékesítési munkálatait a Kelen Rt. látja el. Az 1992-ben kifejlesztett konyhabútor-család értékesítését, raktározását a Kör-Vonal Kft. - mint a család gyártási szabadalmának tulajdonosa - végzi.

✱

A FAIPARI Tudományos Egyesület 1996. április 25-én 16.00 órakor tartja küldöttközgyűlést Szolnokon a Technika Házában. Napirend:

- elnöki beszámoló
- ellenőrző beszámoló
- Ellenőrző Bizottság jelentése az 1995. évi gazdálkodásról és az 1996. évi pénzügyi tervről
- alapszabály-módosítás
- örökös tagok megválasztása.

✱

SZÜLETÉSNAPJUKON sok szeretettel köszöntjük BAYER FERENC, ERCSÉNYI ISTVÁN, SIMON ORBÁNNÉ, SZÉP JÓZSEF tagtársainkat, a Szenior Klub tagjait. Mindannyiuknak nagyon jó egészséget kívánunk!

✱

MIT JELENT HARMINC ÉV AZ ERDŐ- ÉS FAIPAR FEJLŐDÉSÉBEN? Osztrák szomszédunk tanulságos adatai a Holz Kurier 1996. évi február 8-i számában. Íme néhány táblázatosan bemutatott adat:

✱

AZ EURÓPAI UNIÓ BRÜSSZELI KÖZPONTJA a faipari kis- és közepes vállalkozások (500 fő foglalkoztatott létszám, ill. 454 millió schilling éves termelési érték alattiak) kutatásainak pénzügyi megsegítésével kívánja versenyképességüket erősíteni, őket versenyképes helyzetbe segíteni. Az erdő- és faipari gazdaság részére 700 millió schilling áll rendelkezésre, hat konferencia áll előkészítés alatt, a legközelebbi ez év április 18-án Braunschweigben lesz. Hazai, magyar részvételi szándék esetén az osztrák bécsi Fakultató

Termelési érték milliárd schillingben	1996. év	1994. év	Megjegyzés
Bruttó nemzeti termék	260,5	2244,8	8,5-szeres
Mező- és erdőgazdálkodás	20,3	50,6	2,5-szeres
Faalapanyag hozamérték	4,5	12,6	2,0-szeres
Az erdőgazdaság bruttó termeléséből való részesedése	1,4%	0,6%	a felénél alacsonyabba esett vissza.

A termelékenységét az 1 órára eső m³-rel minősítve, az 1994. évi háromszorosa a 30 év előttiének. Az árvízszonyokat jellemezve el lehet mondani, hogy amíg 1966-ban egy traktor árát 120 m³ prizma, ill. 173 m³ iparifa árával lehetett egyenértékűnek venni, addig az 1994. évi adatok, az

pességüket erősíteni, őket versenyképes helyzetbe segíteni. Az erdő- és faipari gazdaság részére 700 millió schilling áll rendelkezésre, hat konferencia áll előkészítés alatt, a legközelebbi ez év április 18-án Braunschweigben lesz. Hazai, magyar részvételi szándék esetén az osztrák bécsi Fakultató

Intézet útján lehet a kapcsolatot felvenni.

✱

A SKANDINÁV ORSZÁGOK ERDEIKET A BETÖLTÖTT FUNKCIÓ ALAPJÁN két nagy kategóriára osztották:

1. Erdőipari erdő: magasan gépésített eljárások alkalmazása, amelyeknek az ellátása során emberi láb többé nem kell a talajt érintse és az erdei munkás kezei sem különböznek semmiben a banki alkalmazottétól.

2. Az emberi beavatkozást nélkülöző erdők mint látható védekezés és fűgefalevél minden ellen, amit „zöld” jelzővel illetnek.

✱

A KOPPENHÁGAI BELLA CENTER-ben 1996. április 24–28. között rendezik meg a következő skandináv bútorkiállítást. A kiállítási csarnokokat a szervező Dán Bútoripari Szövetség átépíti, új bejáratú és látogató központi kialakítást hajtanak végre. A már befutott néhány dán kiállítón kívül nagy számban várnak jelentkezőket az egész skandináv régióból. Minden szakmai látogató számára, amint ez az 1995. évi kiállítás alkalmával már bevált, ez alkalommal is ingyenes lesz a belépés.

✱

JÓ TANÁCSOK – A fapiacban tevékenykedők gyakran kerülnek abba a helyzetbe, mint a százábúák, hogy nem tudják eldönteni, melyik lábukkal kellene az első lépést megtenni.

Az eladásra szánt faanyagokat a járda szélére állítani (amint a tejjel teszik), és azt várni, hogy a vevő is majd csak jelentkezik, túlságosan határtalan manővernek tűnik.

✱

TIZENEGY Ecuadori, Malaysiai és Fülöp-szigeteki bútoros kiállítására került sor Párizsban január 11–15. között azzal a céllal, hogy az ázsiai bútorrelőállítók munkáit megismertessék a nyugati vásárló közönséggel, az Európát képviselő importőrökkel. A kiállítás céljai között a fejlődő országok megsegítése is helyet kapott. A malaysiai által bemutatott ebédlő- és hálószoba bútorok gumifából készültek.

✱

AZ EURÓPA PARLAMENT az Európai Unió országai számára a közösségi erdészeti politikára igent, a közös erdészeti politika bevezetésére viszont nemet mondott. A svéd, finn és osztrák belépés új helyzetet teremtett, a közös erdészeti politika folytatásától elálltak. Az EU-aktivitás növelését a segé-

lyezési elv bevezetésének megvizsgálásával keresik.

✱

A KERESKEDELMI VILÁGSZERVEZET (WTO) 1995. I. 1-jétől kezdte meg működését, az Általános Vám és Kereskedelmi Egyezmény (GATT) helyébe lépett. A WTO az elődjénél szélesebb jogosítványokkal rendelkezik, és a nemzetközi kereskedelem alapvető szabályrendszerének letéteményese lett. Az Uruguay forduló tárgyalásain kialakított egyezmények a korlátozó intézkedések lebontását irányozzák elő mind az áruk, mind a szolgáltatások kereskedelmében. Nemzetközi magatartási normákat teremtenek a szellemi tulajdonságok, valamint a beruházási intézkedések kereskedelmének terén. A WTO életbelépésével kezdetét veszi a fokozatos liberalizációs kötelezettségek végrehajtása, többek között a vámok mérséklése.

✱

AZ ENSZ EURÓPAI GAZDASÁGI BIZOTTSÁGA (EGB) az ipar és a kereskedelem számos területén (például az áruforgalom területén az okmányt helyettesítő elektronikus adatcsere terén) dolgoz ki olyan feltételeket, amelyek a nemzetközi együttműködés megkönnyítését segítik elő.

✱

AZ EGYES ENERGIAHORDOZÓK alkalmazását tekintve egyre jelentősebb különbségek adódnak a költségek miatt. Egy átlagos 60 m²-es lakás havi fűtési költsége tekintetében a legolcsóbb tüfű a tűzifa adja, havi 3900 forinttal. Azt követi a gázfűtés 4480 forinttal, majd a szén 6000 forinttal, a távhő 6350 forinttal. A villanyfűtés és a háztartási tüzelőolaj költségei 11 000 és a 27 540 forint már szinte megfizethetetlenek minőségüknek. *(Energiahivatal számításai)*

✱

AZ IPARI és Kereskedelmi Minisztérium korszerűsítése folytán 1995. szeptember 30-ával megszűnt a Kereskedelmi Minőségellenőrző Intézet, 1995. október 1-jével beolvadt a Fogyasztásvédelmi Felügyelőségbe. Megszűnt a textíliák hatóságilag kötelező előzetes minőségvizsgálata is. A Magyar Szabványügyi Hivatal feladatokrét 1995. szeptember óta két testület, a Magyar Szabványügyi Testület és a Nemzeti Akkreditálási Testület vette át. A minisztériumhoz tartozó országos hatáskörű szervként működik a Fa-Papír és Nyomdaipari Minőségellenőrző Intézet.

✱

NAPJAINK gazdasági életében egyre erősödő meggyőződés

lett, hogy valamely ország élet színvonalára elsősorban a termelési hatékonyságtól függ, amit további három tényező alakít, nevezetesen a technológia az energia és a management. E három tényező közül a legjelentősebb szerepet a technológia élvezi, mivel a technológia fejlesztése magába foglalja a módszertant és logikáit megfontolásokat is, amelyeket a management, illetve az energiaforrások fejlesztése követelnek meg. Az emberiség nagyon is tudatában van annak, hogy a kutatás növeli a fejlesztéshez rendelkezésre álló potenciált, de nem egyedül a múlt ismereteire, azok csokorba gyűjtésére való támaszkodás, hanem egyre fokozódó mértékben az új ismeretek feltárása révén. Az anyagvizsgálatban a vizsgált tárgy törésmértékű tulajdonság-mérése, a ragasztott szerkezetek, tartógerendák, ajtók, ablakok építőipari célú létrehozatala a gyártási idő jelentős lerövidülése mellett elvezetett a költségek csökkentéséig. A robotizáció, az automatizálás a minőségjavulás terén eredményezett hatalmas javulást.

S. E.

✱

EURÓPA-NAP SZOLNOKON

A kormány Kommunikációs Stratégiája keretében a PHARE Euro-GTAF program támogatásával 1996. szeptember 28-ával kezdődően Szolnokon megrendezik az Európa-napot. A PHARE-támogatásra a pályázatot a MTESZ keretében működtetett Európa Klub készítette el és nyerte meg, így nem véletlen, hogy az Európa-nap megszervezésére az Európa klubot kérték fel.

A házigazda, Szolnok városa, az eseményre testvérvárosi delegációkat, valamint más megyéket hív meg, nagy hangsúlyt helyezve az önkormányzati együttműködések kialakítására és ápolására.

A szolnoki Technika Háza ad otthont annak az ipartörténeti kiállításnak és konferenciának, ahol bemutatják, hogy a kontinens szülői milyen technikai alkotásokkal gyarapították Európát. Itt mutatják be a világbanki támogatásban részesült intézmények eredményeit is. A városban továbbá általános- és középiskolásoknak szerveznek diákfalalkozót, és magyar és külföldi főiskolák részvételével szemináriumot tartanak Európai egyetemi modell a századfordulón címmel.

A gazdasági kamarák és a vállalkozásfejlesztési alapítvány üzemeltetési feladatokat szerveznek, amelyeknek keretében fórumot rendeznek az Európai Közösséggel kapcsolatos vállalkozási politikáról.

B.C.S.K.

Pangás a belföldi bútortpiacon

Annak ellenére, hogy az ipari termelés 1996. januárjában – 5,3%-kal meghaladta a decemberi szintet, az alig 0,2%-os volumen-növekedést jelent az előző év azonos időszakához képest.

Nem volt azonban ilyen kedvező növekedés a hazai bútorgyártásban, ahol az 1996. évi januári szint az előző évhez képest 14,4%-kal, a feldolgozóiparban pedig 2%-kal volt alacsonyabb a múlt év azonos időszakánál. A termelés-visszaesés mértékét jellemzi, hogy egyes termékek gyártása mint például a kárpitozott fa- és fémvázás ülóbútoroké 1996. januárjában az előző évhez képest 27,7%-kal, a kárpitozott fekvőbútoroké pedig 58,1%-kal csökkent.

Tovább folytatódott ugyanis a belföldi foyasztás mérséklődése és ezzel összefüggésben a hazai ipar belföldi értékesítésének csökkenése. A belföldi eladások a legtöbb feldolgozóipari ágazatban csökkentek, átlagon felüli csökkenés volt pl. a bőrtérmékek és lábbelik (25%-os), valamint a bútorok (25,5%-os) belföldi értékesítésében. Kisebbségi mértékben – 4%-kal – estek vissza a feldolgozóipari termékek belföldi eladásai. Az országos kiskereskedelmi forgalom is visszaesett 4%-kal.

Változatlanul fennmaradt ugyanakkor az export bővülése. A 15,2%-os ipari exportnövekedésen belül a hazai bútortermékekből szerényebb mértékű (4,4%-os), a feldolgozóipari termékekből pedig 11,6%-os növekedésre került sor. Ez a növekedés mindkét ágazatban egy magas bázis-hoz képest valósult meg.

Az 1996. év elejére kialakult pangó állapot végső soron a termelői-értékesítési- és a fogyasztói árrakra és az ettől elmaradó keresetek alakulására vezethető vissza.

A belföldi értékesítési árak 1996. januárjában 2,8%-kal emelkedtek, ami az előző évi áremelkedéseket is figyelembevéve végső soron 25,8%-os növekedést idézett elő. Az exportra kerülő ipari termékek árszínvonalára decemberhez képest 0,9%-kal, az egy évvel korábbihoz képest pedig 29%-kal volt magasabb.

A fogyasztói árak 1996. januárjában 4,4%-kal, februárban további 2,3%-kal, a két hónapban együtt 6,8%-kal emelkedtek 1995. decemberhez képest. Ez a növekedés az előző év azonos időszakához képest 28,3%-os árszintemelkedést jelentett.

A nemzetgazdaságban a teljes munkaidőben foglalkoztatottak bruttó havi átlagkeresete 1996. januárjában 41.912,- forint volt, az adózás utáni nettó átlagkereset 27.929,- forint. Ezen belül a szellemi foglalkozásúaknál 37.134,- forint, a fizikai foglalkozásúaknál pedig 23.472,- forint. Az emelkedés 21,4% volt az egy évvel korábbihoz képest. A növekedés ágazatonként eltérő mértékű volt, az egyéb feldolgozóiparnál – benne a bútorgyártásnál – 14,8%. A reálkeresetek emiatt átlagosan 5,8%-kal, ezen belül a szellemi foglalkozásúaknál 5,9%-kal, a fizikai foglalkozásúaknál pedig 6,4%-kal csökkentek.

DR. L. L.

100 éves a Balaton Bútorgyár Rt.

A Millenniumra készült az ország **1896-ban**, a honfoglalás 1000 éves évfordulójának megünneplésére.

Minden város és falu igyekezett erre az alkalomra maradandót alkotni az utókor számára. Veszprém sem akart elmaradni, elkészült a vízmű és az egész városra kiterjedő vízvezeték-hálózat.

Ebben az ünnepségekben bővelkedő történelmi esztendőben Stern Hermann és fiai, egy veszprémi kereskedő család tagjai kértek és kaptak engedélyt bogárnár ipar üzésére, és egy új gyár működésének beindítására. Ez a gyár, a Balaton Bútorgyár Rt. jogelődje, azon a helyen épült fel, ahol ma is dolgozunk, Veszprém város központjában.

Az alakulás után 10 évvel, **1906-ban**, már igazi gyári termelés szervezéssel találkoztunk. Fatüzelésű kazán működteti a gőzgépet, amely működésbe hozza a fűrész- és szerszámgépeket. A termékek minőségének javítására törekedve mesterséges szárítókamra építését is megoldották.

AZ ELSŐ RT.

1910. október 2. Nagy esemény volt a társaság életében, a cégből megalakult a Veszprémi Faipari Részvénytársaság. Erről a Veszprém Vármegye Újság külön híradásban emlékezett meg, ugyanis ez a gyár volt az első részvénytársaság Veszprém városában.

Az első országos elismerést **1922-ben** kaptuk, a Balaton Szövetség kiállításán a Földművelésügyi Miniszter elismerő oklevéllel jutalmazta a részvénytársaság kiváló termékeit.

A szüretelőedények mellett nagyon híresek és kedveltek voltak az itt készült balatoni csónakok és vitorlások, amelyek már magasabb szakmai kultúra meghonosodását is jelentették.

A társaság fénykorát az **1926–27-es** években érte el, amikor teljes kapacitással működött, és árbevétele meghaladta az 1 millió pengőt.

A következő években azonban a világgazdaság válsága súlyosan érintette a faipart is. Üzemek álltak le, a termelés jelentősen visszaesett, a társaság évekig veszteséges volt. A második világháború nem tett kárt a gyárban, így **1945. május 9-én** a munka megindulhatott. Néhány év múlva sor került az államosításra (1948. december 29.), a gyár nevét Veszprémi Faárugyár Nemzeti Vállalatra változtatták.

1952-től a cég helyi ipari vállalat lett, ebben az időszakban nagyon sok gonddal küzdött, még a felszámolás gondolata is felmerült. Megkezdődött azonban az alapvető profilváltás, kezdtek kialakulni a bútorgyártás alapjai. Ekkor politizált iskolabútorokat, tanári, kollégiumi asztalokat, konyhabútorokat gyártottak, majd 1957-ben, jelentős eseményként megkezdődött a fényezett székek gyártása is.

Az értékesítés árbevétele akkor 10 millió Ft volt. Ez egyenesen növekedett, s 1975-ben már 100 millió Ft, 1995-ben pedig 1,5 milliárd forint értékű terméket adtunk el.

A gyár vezetésének az a szilárd elhatározása, hogy jelentős bútorgyárrá formálja a vállalatot, 1958-ban sikeresen elkezdődött. A cég akkor Csonka Dezső politikai vezetése alatt dolgozott, és Vándorfi Viktor személyében megtalálta azt a műszaki vezetőt, aki magas fokú bútorgyári ismeretekkel, jó szervezőkészséggel megteremtette a mai gyár akkori arculatát. A kis cégből jelentős szék- és asztalgyár lett, termékei Angliába, Hollandiába, Svédországba és a közel-keleti piacokra is eljutottak.

A „Faárugyár”, ahogy a köznyelv a gyárat nevezte, a '60-as évek végén a Veszprém Hotel, a balatonfüredi Annabella, Marina, Auróra szálló-

dák berendezésének gyártásával erősítette jó hírét.

Annak ellenére azonban, hogy a feladatot sikeresen megoldották, a gyár a gyártásfejlesztést a szék- és asztalgyártás felé irányította, és letért a szállodaberendezés útjáról.

Akkori tevékenységüket **1970-ben** Kiváló Vállalat címmel ismerték el. Ezekben az években ismét jelentős szellemi megújulás következik a gyár életében. Az egyes munkakörökben megjelentek a közép- és felsőfokú szakemberek: faipari mérnökök, technikusok, közgazdasági végzettségű munkatársak. Munkájuk nyomán lassú, de jelentős fejlődés történt.

ÖNERŐBŐL

Lassú volt a fejlődés azért, mert abban az időszakban, amikor a nagy bútorkereslet miatt a bútorgyári rekonstrukció megkezdődött és állami pénzből új gyárak, gyáróriások épültek, a Balaton Bútorgyár – ami ezt a nevet 1975-től viseli – minden beruházását saját erejéből, eredményes munkája nyomán valósította meg.

Melyek voltak ezek? Korszerű gépi berendezések és gyártó eszközök alkalmazása vált lehetővé a Budapest úti gyártelepen, majd **1989. március 14-én** új gyárat avattak Veszprémben a Házgyári úton. Ide került a Balaton Bútorgyár teljes raktárbázisa, és a modern kor követelményei szerint kialakított termelőterületek és gyártástechnológiák a vállalatot a legjobb magyar gyárak szintjére emelték.

A bútorgyárak munkájának értékelésekor 1980–90. között öt alkalommal voltak a legelső. Sőt a legutolsó ilyen jellegű Kiváló Vállalati cím is a birtokukban van.

A korszerű gyártástechnológiák kialakítása lehetővé tette, hogy a belső és a külső szellemi erőforrások nyomán, magas minőséget képviselő gyártmányösszetétel kerüljön a hazai és export piacokra egyaránt. Termékeit ipari for-

matvezési nívódíjak és egyéb elismerések minősítették, nem utolsósorban vevők bizalma, amely egyre inkább a gyár felé fordult.

A fejlődés nem állt meg a válságos '90-es években sem. **1993-ban** megtörtént a gyár magántulajdonba vétele, ami olyan szakmai befektetőt hozott a társaság számára, akinek gondolkodásában a gyár további fejlődése és eredményes működése biztosítható lesz. A Balaton Bútorgyár Rt. a FOTEX csoport tagja lett.

A privatizáció során a részvénytársaságba került jelentős tőkeinjekciót a forgóeszköz-hitelek csökkentésére, valamint műszaki fejlesztésekre fordítottak. Az eltelt három esztendőben világszínvonalú CNC megmunkáló központot, csiszolóüzemet és több új gyártástechnológiát vásároltunk, amelyek segítségével a legbonyolultabb székalkatrészeket is elő tudjuk állítani. Az 1993. óta fejlesztésekre költött több mint százmillió forint a Balaton Bútorgyár Rt. pozícióját megerősítette a hazai és a külpiacon. Exportunkat háromszorosára növeltük, különösen a skandináv és a német piac lett a meghatározó. NORBA néven közös vállalatot hoztunk létre a norvég HELLAND székgyárral, amely speciális és különleges szék üléslapokat, támlákat valamint hajlított széklábakat állít elő különleges gyártástechnológiájával.

MEGHÍVÓ

A Balaton Bútorgyár Rt. 1995-ben 520 munkatárssal 1,5 milliárd Ft árbevételt ért el. 100 esztendő jubileumunkat **1996. május 24-én** Veszprém város polgáiraival együtt kívánjuk ünnepelni. Erre a napra rendkívüli vásárlási akciót és egyéb meglepetést szervezünk. Veszprém belvárosában 10 napig megtekinthetik az első székmodellünk felnagyított mását, partnereinket pedig az általunk támogatott **Bál a Savoyban** előadásra invitáljuk a Veszprémi Petőfi Színházba.

ERGO garnitúra

Walzer szék

Mandál garnitúra

Mokka szék

Faat „D” karszék

Visit karszék

Anett szék, Lamiron asztal

100 év tapasztalata minden darabban!

NB^{'96}

NEMZETKÖZI BÚTOR SZAKVÁSÁR

1996. október
22-26-ig,
a Budapesti
Vásárközpont
Területén

Jelentkezés:

KGBT. Kováts Gizella
Kereskedelmi, Szervezési és Képviseleti Bt.
H-1118 Budapest, Pannonthalmi út 7.
Telefon: (36-1) 319-3324
Fax: (36-1) 248-1378

Fodor - Primusz '96